І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 212. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 22-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, NOVEMBER 22, 1974 No. 212. VOL. LXXXI.

Мерсі Коледж плянує поширити українські курси

Представники Організаційного комітету передають англомовну енциклопедію українознавства д-рові Ґрунвальдові. Стоять (зліва): д-р Сохан, п. Зварич, мґр Слюсарчук, д-р Ґрунвальд, д-р Романків та о. Федиш.

Доббс Феррі, Н. Й., (ІД). Група представників української громади повіту Вестчестер зустрілася тут з д-ром Дональдом Ґрунвальдом, президентом Мерсі коледжу та в спільних розмовах обговорила можливості побільшити програму студій в цьому коледжі. Під сучасну пору Мерсі коледж дає один курс української культури, викладачем якого є мґр Анна Слюсарчук. Курс, який має 14 студентів, охоплює історію, географію, мистецтво, музику та сучасний рух спротиву в Україні.

У своїх розмовах з д-ром Ґрунвальдом, д-р Любомир Романків, голова організаційного комітету курсів, запропонував поширити теперішній курс на серію чотирьох курсів, з можливістю закінчити українську культуру як другий предмет. На перші два курси, сказала мґр Слюсарчук, не треба попередньої підготовки.

Українська громада в повіті Вестчестер є одинокою місцевою етнічною групою, яка досі мала успіх у влаштуванні етнічних курсів в Мерсі коледжу. Фонди на українські курси придбала українська громада, а книжки пожертвували українські установи. Оплата за курс для студентів виносить 170 дол. Студенти цього та інших коледжів, як рівно ж учні середніх шкіл можуть користати з цього курсу.

Установи, які жертвували фонди на ці курси, це: Український Народний Союз, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, СУМА, Пласт, кредитова спілка в Йонкерс, Батьківський комітет Школи Українознавства в Йонкерс та УККА — на загальну суму 1,050 дол. Шість інших організацій подарували українські книжки для бібліотеки, яка тепер нараховує понад 100 томів, включно з англомовною українською енциклопедією, яку пожертвував УНСоюз.

Д-р Ґрунвальд погодився на проєкт поширити програму українських студій, заявляючи, що Мерсі коледж є для диспозиції комітету. Президент коледжу рівнож виявив велике зацікавлення встановленням катедри українознавства.

„Катедра це один з найбільш важливих засобів вдержання та розвитку культури", — сказав д-р Ґрунвальд. В такому коледжі, як Мерсі, пояснив він, можна встановити катедру за пів мільйона доларів, додаючи, що він дуже радо хотів би бачити катедру українознавства в цьому коледжі.

Українські представники та президент коледжу також обговорювали можливість українських курсів в самому місті Ню Йорку, щоб студенти, котрі не можуть їхати сюди на курси, могли користати з них.

Мґр Слюсарчук пригадала, що курс української культури буде продовжений під час весняного семестру вечорами у вівтірки і четверги, від 7:30 до 9:00 години. Занітересовані студенти мо- College, 555 Broadway, Dobbs Ferry, N. Y. 10522. жуть звертатися доудплмкк

Присутні під час розмов в Мерсі коледж у вівторок, 12-го листопада були, крім згаданих, о. Василь Федиш, пастор укр. кат. церкви св. Михайла в Йонкерсі ,д-р Олег Сохан, Роман Зварич, голова О. Д. ТУСМ в Йонкерсі, та Джон Моджелевскі, референт зовнішніх зв'язків коледжу.

Стейтовий університет Огайо відкриває українознавчі курси

Колюмбус, Огайо. — Стейтовий університет в Огайо офіційно повідомляє про відкриття курсів українознавства на цьому університеті.

Курс розпічне свою працю 6-го січня 1975 року і триватиме до 20-го березня 1975 р. включно. Ініціятиву до відкриття курсів дав Український Студентський Клюб при тому університеті. Початок курсу буде фінансований з фондів, призначених для департаменту східньо-европейських студій, однак в будучому, з огляду на скорочення університетських бюджетів, треба буде фінансової піддержки цим курсам. Курси з ділянок української культури і цивілізації вестиме д-р Віталій Вовк, який здобув докторський степень на університеті. В листі подається, що д-р В. Вовк народжений в Україні і є вповні кваліфікованим до ведення цих курсів. Курс зареєстрований під ч. 294.08. Університет визначає 5 кредитів за квартальний курс, в якому викладатиметься українська культура, мистецтво, музика, література і народні традиції, в пов'язанні з економікою, релігією і політикою. Курси визначені на вівторок і четвер від год. 3 до 4:30 по полудні.

Зацікавлені ближчими інформаціями можуть дзвонити на число телефону: (614) 422-6733.

ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Ню Йорк. 64-ий Відділ Союзу Українок Америки інформує, що в неділю, 24-го листопада ц. р. о год. 1:30 по полудні в Домівці СУА при 108 2-га евеню в Ню Йорку буде відкрита 18-та Мистецька виставка жіночої творчости, яка триватиме до 8-го грудня включно. Виставку можна буде оглядати: в п'ятниці від 6-8 вечором, в суботи і неділі від 1-6 по полудні. Обговорення виставки відбудеться в неділю, 8-го грудня о год. 1:30 по полудні; обговорюватиме Богдан Титла.

ВІДВІДИНИ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА В ЯПОНІЇ ВІДКРИВАЮТЬ НОВУ СТОРІНКУ ІСТОРІЇ — СКАЗАНО У СПІЛЬНОМУ КОМУНІКАТІ

Токіо. На закінчення переговорів між президентом Джералдом Фордом і японським урядом, які за всіма правдоподібностями закінчились успішно, появився 21-го листопада ц. р. спільний японсько-американський комунікат, який стверджує, що перша візита Президента ЗСА в Японії принесла обопільні користі, а в переговорах досягнуто дуже багато і що переведені вступні розмови можуть в будучому стати базою корисної співпраці між обидвома країнами. Комунікат стверджує, що обидві країни розвинули дуже корисну економічну і політичну співпрацю, яку треба поширювати і поглиблювати в повному пошануванні політичних систем, респектуванні індивідуальної свободи і людських прав в обидвох країнах; Обидві країни будуть тісно між собою співпрацювати для збереження миру у світі і спокою в країнах Азії, діючи згідно із засадами і принципами Об'єднаних Націй; ЗСА і Японія працюватимуть в напрямі загального розброєння у світі, а головно для припинення поширення атомової зброї на багато країн, що становила б поважну загрозу для світового миру; Уряди Японії і ЗСА шукатимуть спільної розв'язки енерґетичної проблеми, яка спричиняє загальну господарську кризу в світі, і справедливого розподілу цієї сировини для потребуючих країн; Розуміючи потреби недорозвинених країн, обидві країни будуть шукати розв'язки харчової проблеми, створюючи відповідні харчові запаси; ЗСА і Японія шукатимуть в будучому розв'язки усіх питань шляхом переговорів та інформуватимуть себе взаємно про всі ґлобальні проблеми; Обидві країни стверджують, що перша візита Президента ЗСА до Японії відкриває нову сторінку історії у відносинах між згаданими двома країнами.

М. Бажана відзначено „орденом Леніна"

Київ. — „Літературна Україна" з 15 листопада повідомляє, що 13 листопада „заступник голови Президії Верховної Ради СССР, голова Президії Верховної Ради Української ССР І.С. Грушецький вручив М.П Бажану орден Леніна і золоту медаль „Серп і молот". І. Грушецький при цій нагоді заявив, що „партія високо оцінила творчий вклад М.П.Бажана в справу побудови розвинутого соціялістичного суспільства в нашій країні".

Як відомо, Микола Бажан є активний не тільки на полі поетичної творчости, а він також є головним редактором „Української радянської енциклопедії", „Історії українського мистецтва" та інших фундаментальних праць. Він є лавреатом державних премій СССР і Державної премії Української ССР імени Т. Шевченка. В часі вручання відзначення промовляв відомий москвофіл і русифікатор української мови, віцепрезидент Академії наук УССР, академік І. Білодід.

Появиться науковий збірник в честь проф. О. Оглоблина

Ню Йорк. (в. о.) — Українська Вільна Академія Наук (УВАН) здає до друку науковий збірник ч. 3. Збірник містить низку наукових праць з царини українознавства, видається в українській та інших мовах. Це число присвячене подвійному ювілеєві: 75-тій річниці з дня народження і 55-тій річниці наукової і академічної діяльности проф. д-ра Олександра Оглоблина, президента УВАН в ЗСА. Науковий збірник складається з двох частин. В першій частині подана біографія проф. Оглоблина, стаття В. Омальченка, про наукову біографію проф. Оглоблина, стаття Л. Винара про наукову діяльність проф. Оглоблина і повна бібліографія його творів за 1919-1974 роки. На другу частину складаються статті таких авторів: М. Антонович, Ю. Бойко-Блохін, Л. Винар, О. Вінтоняк, М. Воскобійник, о. С. Гаюк, В. Голубничий, В. Гришко, О. Домбровський, Р. Шлимкевич, П. Ковалів, Б. Кравців, В. Кубійович, В. Маркусь, Т. Мацьків, о. І. Нагаєвський, І. Новосівський, В. Омельченко, Я. Падох, Н. Полонська-Василенко, О. Третяк, А. Процик, О. Стовба, О. Субтельний, В. Трембіцький, Ю. Шевельов і В. Янів. Загальний розмір збірника — 350 сторінок друку.

Проф. О. Оглоблин

Осередок Української Культури й Освіти в Канаді має нову дирекцію

Вінніпеґ. — На своєму першому засіданні, 12 листопада 1974, нова Дирекція Осередку Української Культури й Освіти уконституувалася в такому складі: Володимир Климків — президент, Зоряна Гайворон — перший заступник, Степан Корбутяк — другий заступник, Степанія Бубнюк — секретар, В. Ратуський — фінансовий референт.

До Контрольної комісії були обрані: В. Топольницький — голова, А. Качор, М. Оброца, О. Петришин, М. Семанич — члени.

Окремі комітети очолили: С. Приступа — музейний, Л. Молодожанин — ґалерійний, І. С. Мухин — бібліотечний, В. Ратуський — державних фондів, В. Капрій — господарський, Б. Климків — будівельний, Д. Загарія — збірковий.

Крім того, в склад Дирекції ввійшли: Р. Бабух, В. Балан, о. д-р О. Баран, Е. Гаврилюк (Монтреаль), Д. Глинка, др Б. Климаш (Оттава), Ф. Кузик, Мотря Кидонь, д-р П. Маценко, д-р Л. Мелоський, д-р М. Мицик (Торонто), Ф. Наконечний (Торонто), Р. Осташевський (Едмонтон), д-р Я. Розумний (бувший президент), Марія Стефура (Судбури), Оксана Шулякевич, І. Шкварчук, сенатор Павло Юзик.

СЕНАТОР Г. ДЖЕКСОН АПЕЛЮЄ ДО ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА ТА Л. БРЕЖНЄВА В СПРАВІ В. МОРОЗА

Вашингтон. — Сенатор Генрі Джексон вислав до президента Форда і генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва телеграми із закликом врятувати життя Валентина Мороза, враховуючи критичний стан його здоров'я, — поінформував представник Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні. Згідно з одержаною інформацією, сенатор Джексон вислав телеграми з Лондону 14 листопада до Доналда Румсфелда, асистента Президента у Білому Домі, та до Л. Брежнєва у Москві.

У телеграмі до Білого Дому сенатор Джексон стверджує, що він вірить і переконаний, що „Президент підніме справу Мороза в часі своїх розмов з Леонідом Брежнєвим у Владивостоці з метою врятувати Валентина Мороза від певної смерти".

На адресу Брежнєва сенатор Джексон вислав таку телеграму: „Ви напевно пригадуєте мій попередній лист про Валентина Мороза. З уваги на його щораз то гірший стан здоров'я і неминучу загрозу для його життя, я серйозно прошу вас виявити помилування у його справі і започаткувати заходи з гуманітарних мотивів, щоб спасти його життя".

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

145

ДЕЙВІД АЛДРИЧ ОСКАРЖУЄ КГБ ЗА ЖОРСТОКОСТІ НАД МОРОЗОМ

Ню Йорк. — Дейвід Алдрич ,відомий радіо- і телевізійний коментатор та провідний американський промотор рятунку Валентина Мороза, виступив в середу, 20-го листопада, на телевізійному каналі ч. 11 із закликом до глядачів, щоб вони телефонували до совєтського амбасадора Добриніна у Вашингтоні на число телефону (202) 232-3756 та пригадували йому жорстокості совєтського КҐБ над українським істориком Валентином Морозом, який вже п'ятий місяць продовжує голодівку у Владимірській тюрмі біля Москви власне у протесті проти жорстокостей КҐБ та в'язничних властей. При цій нагоді Алдрич також поінформував глядачів про те, що справа Валентина Мороза буде включена в порядок розмов між президентом Фордом і совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим під час їх недалекої зустрічі у Владивостоці. Як відомо, вістку цю подано з канцелярії УККА на підставі розмов президента УККА проф. Лева Добрянського із заступником асистента Президента для справ крайової безпеки, генералом Брентом Скавкрофтом безпосередньо перед від'їздом президента Форда на Далекий Схід. Дейвід Алдрич ілюстрував свої інформації заголовною сторінкою книжки Валентина Мороза „Репортаж із заповідника Берії" та мапою в'язниць в Совєтському Союзі. Алдріч включився активно в акцію рятунку Валентина Мороза, виявляючи тісну співпрацю із новоствореним Осередком українсько-американських політичних зв'язків. Він заявив у своєму телевізійному коментарі, що тільки спільні і максимальні зусилля можуть ще відвернути трагічний кінець життя Валентина Мороза, бо він сам рішений ціною свого життя перемогти жорстокості КҐБ.

Заповідають конференції представників Відділів УККА

Ню Йорк, Н. Й. (УККА). Екзекутива УККА намітила відбути ряд конференцій з представниками Відділів УККА, щоб поінформувати їх про пляни праці Централі УККА в найближчому часі. Перша така конференція відбулася в Чикаґо в дні 9-го листопада, а слідуючі конференції відбудуться в таких днях:

В суботу, 23-го листопада ц. р. для Відділів УККА Округи Олбані, Н. Й. Конференція відбудеться в Українсько - Американському Горожанському Клюбі у Вотервліт о год. 7-ій вечором. Відпоручником Екзекутиви буде д-р Володимир Душник.

В дні 30-го листопада ц. р. відбудеться така конференція для Відділів УККА стейту Огайо, о год. 1-ій по полудні в залі парохіяльної школи св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд, в Пармі, Огайо. Представниками Екзекутиви УККА будуть д-р Богдан Футей та мґр Іван Базарко, екзекутивний директор УККА.

В дні 7-го грудня ц. р. відбудеться в Українському Інституті Америки наукова конференція з участю визначних українських, американськєх та канадських науковців з нагоди 30-річчя „Українського Квартальника". При цій нагоді та в рамцях конференції відбудеться нарада голів Відділів УККА східнього побережжя.

Всім головам Відділів будуть вислані окремі запрошення з програмою дня.

На конференціях предметом інформації й обговорення будуть такі справи: оборона прав людини в Україні, а передусім — Валентина Мороза та Леоніда Плюща: скріплення суспільно-національного життя української громади та її консолідація; наші зв'язки з політичним та громадським американським довкіллям; відзначення 20-ліття Американської Незалежности: УН-Фонд, як фінансова база діяльности УККА, та інформація Відділів УККА про їхню працю в своїх місцевостях.

Виставка церковно-релігійних експонатів в Українському Інституті в Ню Йорку

Ню Йорк. — Постійна виставка церковно-релігійних пам'яток збагатилася цінним подарунком Кир Михаїла, Єпископа Пассейської дієцезії американських русинів — інформує Дирекція Українського Інституту Америки. Директор Епархіяльного музею о. монс. Р. Мисулич, канцлер дієцезії, передав на виставку: єпископську мантію бл. п. Владики Пряшівської дієцезії Кир Павла Ґойдича, який загинув у тюрмі в Леопольдові на Словаччині; єпископську мітру Владики Гопка із Пряшева та дві єпископські мітри з Києво-печерської лаври: копію золотої чаші з ложечками (оригінал із УІ століття); святочно декороване кадило; дві ризи, вишивані золотом і сріблом з ХУП і ХУШ століття, що походять, правдоподібно, з манастирського музею в Києві: мале декоративне Євангеліє в грецькій мові.

ОПУБЛІКОВАНО ЗВОРУШЛИВИЙ „ГОСТИНЕЦЬ" ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ЙОГО СИНОВІ

Мюнхен. — Тут у журналі „Сучасність", книжка 11-та за листопад 1974, опубліковано зворушливого листа „Гостинець" Валентина Мороза його 12-літньому синові. також Валентинові Морозові молодшому. Внизу подаємо повний текст того опублікованого тепер листа Валентина Мороза, переданого його синові із Владимірської тюрми.

ГОСТИНЕЦЬ

Ще день, ще ніч — завтра ...

Увійдеш до мене із серпневого дня — засмаглий, чорноокий, у вишиваній сорочці з темногарячими грудьми ...

У холоді сирих вуглів, у ненагрітому царстві сірого зимна — явишся мені золотим птахом з далекої Волі.

Випустиш на стіл золотого півня — могутню музику серпневих ранків. І на всьому, з чим явишся, горітиме поцілунок Волі: на гарячому вишитті з Гуцульщини, на окриленості погляду і на мелодії слів. І вже не винесу тобі гостинця, що ніс через дорогу заєць, бо ти вже завеликий. Будеш сидітп за столом на тамтому боці. З плечима, що вже зарисувались поголовічому твердо. Будеш чекально приглядатися до мене: а з чим прийшов?

І за кожним разом все більше голоду в твоїх очах, і кожного разу все тяжчають гостинці, що їх приношу тобі.

Колись ... ти тоді один день прожив на світі, і світ перемінився на велику пісню, а в мене перший раз ворохнулася тривога: з чим прийду?

Бо вже є ти, — а я ще ніякий.
Бо вже є ти, — а я ще випадковий.
Бо вже є ти, — а я ще не став собою.

Ти розгорнув у мені крила, а крила — то неспокій. І вже ніколи не гамувалася тривога: з чим прийду?

Так я викував дужість — бо є ти.
Вже маю з чим увійти до тебе.
Винесу худу постать тобі назустріч — тверду і гонку, як гартоване лезо.
Ще винесу радість — від того, що я чистий.
Бути в усьому чистим — для тебе.
Ще винесу міць свою, гартовану в холоді двометрових мурів, у вічній вологості сірого присмерку.
Ти вже підеш, а я щось візьму від тебе — щось дуже своє і знайоме — і понесу в тюремні ночі на мою постіль, тверду і чисту, в моє зголодніле чекання .Воно дуже м'яке і зворушливе, але з голками, немов їжак, і нікому не дається в руки.
Воно потоне в мені без останку і буде довго не озиватися, але потім з нього закам'яніє велика твердість.
Ще день, ще ніч — завтра ...
Вже маю з чим увійти до тебе ...

Подаровано Синові до дня народження
3 січня 1974 року

В Україні відзначено „День совєтської міліції"

Київ. — „Культура і життя" з 14 листопада інформує, що в Україні відзначувано 10 листопада „день радянської міліції". З цієї нагоди в Києві відбулися „урочисті збори" з участю найвищих партійних і державних достойників УССР. Доповідав на „святі" про „славний шлях радянської міліції" заступник міністра внутрішніх справ УССР (тобто КҐБ в Україні) генерал-лейтенант міліції В.Ф. Захаров. Газета пише, що „на зборах підкреслювалось, що, йдучи назустріч наступному, черговому XXV з'їзду КПРС, органи внутрішніх справ роблять все для неухильного зміцнення соціялістичної законности та правопорядку, вдосконалення форм і методів своєї роботи".

БРЕЖНЄВ ПЛЯНУЄ ВІДВІДАТИ ЄГИПЕТ, СИРІЮ ТА ІРАК

Москва. — Згідно з найновішими совєтськими повідомленнями, генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв вирішив поширити свої офіційні відвідини на Близькому Сході також ще на Сирію та Ірак. За оригінальним пляном, Брежнєв мав відвідати Єгипет на початку наступного року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пригадка повинна бути зайва

Нікому з нас не треба пригадувати таких наших щоденних самозрозумілих обов'язків, як потреба помитись, одягнутись чи відживлятись. До таких же самозрозумілих суспільних обов'язків в державі є щорічні податкові розрахунки з державною скарбницею. Ми можемо погоджуватись чи не погоджуватись з державними видатками, але тим не менше податок треба заплатити, а своєю активною участю в політичному житті, зокрема під час кожночасних виборів наших законодавців, не тільки висловлювати свою опінію щодо цих видатків, але й старатись, щоб наша думка перемогла.

Усе це самонаявні істини і про них зайво пригадувати. До таких же самозрозумілих обов'язків у нашій українській громаді повинна належати і щорічна вплата на цього Національного Датку до Народного Фонду Українського Конгресового Комітету Америки, збірка якого саме тепер відбувається. До УККА, цієї нашої центральної репрезентації, ми з кожним роком ставимо більші вимоги, і ця наша установа з кожним роком поширює та поглиблює свої численні вже „традиційні" акції, як і приймає все нові виклики дня і часу, як тепер з акції в обороні Валентина Мороза та інших переслідуваних і гноблених совєтськими режимниками українців, вже започатковані і розгортається наполегливу акцію, щоб роковини Української Державности 22-го січня були встановлені законом як Свято Української Незалежности, і все це вимагає максимальних зусиль, але і фондів. Відома давня істина, що з кожного почину маємо стільки успіху, скільки труду і нього вложимо. До цього труду належить і наша щорічна вплата Національного Датку та пожертва до Українського Народного Фонду, які в цьому році повинні збільшитись бодай вдвоє, як з уваги на зменшення вартости доляра, так і з уваги на більші наші потреби і вимоги.

Ми щойно тоді матимемо право називати себе зрілою громадою, якщо пригадка цих самозрозумілих справ була б в нас направду зайва. На превеликий жаль, так ще не є.

Далекосхідня ініціятива ЗСА

Офіційні відвідини президента Форда в Японії і Південній Кореї не мають тільки куртуазійного характеру, а є пов'язані з цілим рядом політичних, оборонних і господарських проблем, перед якими знаходяться ці країни і які мають дуже великий вплив на взаємини ЗСА з цими країнами. Не є ніякою таємницею, що коли йдеться про Японію і Південну Корею, то цим самим йдеться про забезпечення інтересів ЗСА на Тихому океані.

У цьому контексті преважливою є роля Японії, ще так недавно найбільшої мілітарної імперіялістичної потуги на Далекому Сході, а сьогодні великої господарської світової потуги, другої щодо сили після ЗСА. Японія не є військовим союзником ЗСА і загальна атмосфера у цій країні така, що ледве, чи у ближчому майбутньому японці захочуть відновити свою військову силу.

Упродовж останнього року, у зв'язку із загальним економічним погіршенням у світі, погіршилася ситуація також у Японії, де, наприклад, інфляційний тиск двічі сильніший як у ЗСА. Крім того, Японії бракує власних сирівців, зокрема енергетичних ресурсів — вугілля і нафти. Арабське ембарго на нафту, яке стосувалося також і Японії, виявилося дуже загрозливим для Японії і приневолило японський уряд до своєрідної капітуляції перед арабськими нафтовими потентатами. В інтересі ЗСА є втримати Японію у максимально задовільному стані, рахуючи стратегічну важливість Японії.

Інший аспект має поїздка президента Форда до Південної Кореї, безпека і незалежне існування якої великою мірою узалежнені від ЗСА. Корея має свої складні проблеми не тільки військового і економічного характеру, але також порядку внутрішньополітичного. В Кореї закріпилася авторитарна влада президента Парка, що є причиною важких внутрішніх неспокоїв і постійної кризи. Можливо, що відвідини президента Форда матимуть позитивний вплив на наладнання також і внутрішньокорейських відносин, що скріпило б позиції ЗСА у тій частині азійського континенту в сусідстві з комуністичним Китаєм і СССР

Включена у далекосхідню поїздку Президента зустріч з Л. Брежнєвим у Владивостоці фактично має тільки за завдання „познайомитися" і підготовити ґрунт до чергової американсько - совєтської конференції на вершинах. У цьому випадку ініціятива вийшла від Брежнєва.

І. Світ

ДЕ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ДВОЄ...

Офіційно повідомляє агенція „Новості" з Москви, що зустріч американського президента Дж. Форда відбудеться з головою совєтської імперії у курортній місцевості т. зв. Океанській біля Владивостоку. Це є гарна місцевість, зокрема влітку та ранньої осени, а не в листопаді місяці, коли холодні вітри з Амурської затоки свобідно несуться до гір цього цікавого району.

Нам довелося жити п'ять років у Владивостоці, 1918-1922 р., та багато провести часу у цій курортній гарній місцевості, довелося їздити мотоциклом по гарних шосейних дорогах Владивостоцького фортечного району, мандрувати в лісах околиць, відвідувати навіть форти та укріплені фортеці зі спеціяльними доруч̇еннями від щоденників, в яких довелося працювати, як, наприклад, старий часопис — „Далекая Окраина", власником якої був українець Д. П. Пантелеїв, який в часі війни відвідав митрополита А. Шептицького, коли той перебував на засланні на Курщині у монастирі. В редакції було кілька українців, так само як у друкарні, якою керував П. Донець, в ній друкувалися два мої тижневики, а в 1917-18 роках перший український тижневик — „Українець на Зеленому Клині".

Тому пишемо цю статтю, бо нагадала вона нам давні часи нашої молодости. Але ж більше тому, бо там відбудуться можливо історичні розмови, що накладуть свою печать на майбутнє. Хто знає, що доля принесе. Адже Президент Форд відвідає не тільки Владивосток - Океанськую, але також Японію та Південну Корею, країни, які відіграють велике значення в американській політиці після закінчення Другої світової війни.

Від Владивостоку аж до м. Угольної, яких 35 кілометрів, тягнеться ланцюг маленьких містечок, курортів, які були місцем відпочинку для меншканців великого міста - порту на березі затоки Золотий Ріг, оточеному сопками - горами, найвищою з яких була гора Орлине Гніздо, висотою в 650 стіп. З цієї гори можна бачити дуже далеко, а все м. Владивосток лежить у долині, з його вулицями, які у більшості тягнуться на гори, часто мають хідники у вигляді східців.

Затока Золотий Ріг є глибока та має багато пристаней для океанських кораблів, але тепер це є важливий воєнний порт, куди доступ чужинців заборонений, проте його відвідували після війни кореспонденти Америки, а журнал „Лайф" навіть присвятив велику статтю описам міста та околиць, й була в нім фотографія совєтського старшини-генерала у піжамі чужинецького походження, який вдоволено стояв у дверях вагону потяга.

Можна здогадуватися, що президентський літак будуть зустрічати на аеродромі т. зв. „Другої Річки", бо у самому Владивостоці такого порту не може бути (?).

Перерахуємо т. зв. дачні місцевості: Перша Річка, фактично частина м. Владивостоку, потім є „Друга Річка", а наступна — Седанка, гарний куточок на схилах гір, через які в'ються серпентиною два шосейні шляхи, недалеко від її берегів стоїть маленький острівок — „Коврижка", подібний на пиріжок, що вилазить з води.

За нею далі, біля 20 кілометрів від залізничного двірця Владивостоку, є ст. Океанська, з великим гарним берегом - пляжею, відкритим простором Амурської Затоки, вгорі якої доплиає важлива річка Суйфун, початки її є в горах Манджурії: на правому березі від пляжі Океанської є т. зв. „26-та верства", як в минулому називалася там залізнична станція — це було гарне містечко для відпочинків, і багато осіб з Владивостоку мали там свої літні резиденції. Тепер там розбудована санаторія з ч и с л енними будинками для вибраної урядової публіки, навіть збудовано окрему віллу (агенція „Новості" називає її „дім для гостей"). Американські військові встановлюють там апаратуру для зв'язку та безпеки у співпраці з московськими спеціялістами й напевно з агентами МВД, без яких такі речі не відбуваються.

Ця телеграма говорить про морози та, що всіх, хто там перебувають, відразу одягнули у зимову одіж та шапки. Можна уявити собі, як дуже морозний вітер охоплює ці береги, пляжу, відкриту вітрові з моря, бо Амурська затока там має біля 8-10 кілометрів, мало хто в наші часи відважувався там гуляти в таку зимну погоду, а у літі й восени там дуже чудово — ліси, що розкинулися в горах, мають багато гарних дерев, частинно перевиті ліянами Усурійщини, але для того, щоб їх побачити, треба пройти досить далеко в глибину.

Увесь район цей до ст. Угольної, де скупчуються численні заводи та копальні вугілля, був та і є сьогодні районом фортечних укріплень, які мали велике значення під час московсько - японської війни, 1903-1905 років та яку росіяни програли з їх тоді бездарним командуванням.

А тепер хваляться, що вони погромили японців у 1945 р., коли японці насправді склали зброю, згідно з

(Закінчення на стор. 5-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Зоя Когут. КУЧЕРЯВИЙ ДИМ. Поезії. Літературний редактор Богдан Нижанківський, обкладинка Едварда Козака. Видавництво Об'єднання Українських Письменників „Слово", Ню Йорк, (1974), ст. 120.

На книжці повищих поезій не було дати, але ми її поставимо, бо цій справжній поезії дата не пошкодить, ці вірші не будуть старітися, постійно дійсною поезією вони залишатимуться, або сатирою на людські хиби.

Зоя Когут відома читачам „Свободи", які читали минулого року рецензію на першу її збірку „Культурні арабески". Відома вона і ще ширшій публіці, бо минулого року її вітали на численних літературних вечорах. І цього року вона виступає в містах Канади і ЗСА зі своїм живим словом, із сатиричними та гумористичними віршами й ліричною поезією, якою захоплюються присутні.

Відома письменниця Уляна Любович написала „Слово про авторку" (9-11), в якому немов оправдує поетку за її сатиричну творчість, бо як „уміння сміятися з себе — доказ зрілости, доказ психічного здоров'я... Почуття гумору — давня українська притаманність, особливо козацька, і повинна була б перейти до нас з покоління в покоління. Ця притаманність збереглася в Зої Ніколенко-Когут, мабуть тому, що вона козацького роду".

Філософічний спокій авторки находимо у вірші „Цигарки кучерявий, легкий дим". Поетка знає, що „чим далі посуваються літа, тим більш в словах солодкого горіння".

Вдумчивий читач легко віднайде окремі цикли в цій збірці, хоч вона не поділена на окремі розділи.

Як мотто до цілої своєї збірки взяла Зоя Когут вірш Ліни Костенко, який кінчається так:

З душі у душу —
найкоротша відстань.
Чому ж так часто
транспорту нема!

Поетка знає, що найдовше „в пам'яті людства жити буде той — хто серцем писав свої вірші".

Вона прощається з гантерськими лісами, яким присвятила аж два вірші:

Яка печаль в останній
цій красі!
Яке життя
кольорами розлите!
Горять ліси... Як жаль,
що лиш ліси
Перед зимою вміють
ще горіти.

Та краса природи в Гантері пригадує поетці, що вона на чужині, вона турбується тим, чи її „емігрований народ не розтряс своїх чеснот серед нестравленої волі?"

Та справа в суті —
не страшна,
Як глянути тверезим оком,
Во чи весна, чи не весна,
Для нас тут, друзі, чужина
І це нам всім —
вилазить боком.

Немов для заспокоєння читача найближчий вірш — це глибока поезія, і то в простенькій коломийковій формі - розмірі — „Колискова":

Тихо бродить сон по місті
Крізь осіннє листя
І кидає, мов намисто,
В вікна сни барвисті.

Заглядає у щілини,
Витира сльозину.
Спи, мій сину!
Мрій, мій сину!
Спи і ти, єдиний...

Я за поли сон впіймаю,
Викуп зажадаю,
Щоб приніс хоч клаптик раю
Тим, кого кохаю.

Сон над містом на сторожі,
Мріями ворожить.
Все заснуло... Тихо! Воже,
Чом же я не можу?

Окрему групу віршів становлять присвяти американським приятелям, яких авторка знайшла на нашій півкулі. Сюди належать поезії, присвячені Любі й Левкові Коленським, Михайлові Черешньовському, різьба якого „немов мистця молитва в дерево закута". Вірш „Едварду Козакові" кінчається вірною похвалою цього оригінального мистця пензля й карикатуриста:

Чи ж не можна раптом
тут повірити,
Стерши сміхом бідкання
й роки,
Що ми, браття, не такі
вже сироти,
Доки в нас існують
— Козаки!

Вірш про Уляну Любович зачинається щирим рядком „Здається, що ми зналися віками", а у вірші „Василеві Барці" авторка дала влучну характеристику цього поета, який є поетом в кожній хвилині свого життя, а не тільки тоді, коли тримає перо в руках.

Чи ти втікаєш в біль,
чи з болю?
І чи від себе, чи людей?
Чи просто вибрав
клаптик волі
І тишу замкнених дверей?

Чутлива на всі порухи нашого життя на чужині, Зоя Когут не могла не згадати в своїх поезіях найбільшого українця наших днів — Кардинала Йосифа Сліпого, який відвідував і Австралію.

Лиш сильним духом
міг малу людину
Так сколихнути!..
Усміх Ваш... Обличчя...

Хто зрозумів, що в день той,
ту хвилину,

(Закінчення на стор. 5-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ТУДИ ДОРОГА, ПАНОВЕ СПОРТОВЦІ...

У „Свободі" ч. 196 з 31-го жовтня читали ми допис п. Припхана про здобуття Чикагівськими „Левами" першенства стейту Ілиной в копаному м'ячі. Допис у дуже рожевому насвітленні — мовляв: дивіться, ми не лише виказуємо свою вищість на зеленій мураві, але ще й прославляємо українське ім'я як передової в спорті нації.

Виглядало б, що й всім нам: спортовій братії, а може й цілій українській громаді, треба долучитись до радісного поширювання пеанів в честь згаданого клюбу та гордитися неперсічними успіхами наших спортовців.

Заки, однак, почнемо якунебуть акцію — пригляньмося докладніше цілій справі, хоч би для розв'язки дуже суттєвого питання: хто властиво здобув футбольне першенство в Чикаго?

В дописі п. Припхана, на жаль, не знайдемо відповіді й тому треба (й варто) прочитати статейку в журналі „Сакер Амеріка" ч. 17 з 22-ого жовтня, де пишеться, що до успіху клюбу „Лайонс" (в дописі не найдете ні одним словом згадки, що це український клюб) головно причинились такі гравці: спроваджений „Левами" з Польщі Войцех Фращак (прізвище каже, що цей змагун не має ніякого відношення до „козацького роду"), Майк Вінтер (що здобув переможні ворота) та Стефан Шефер. Крім тих, ще ціла плеяда гравців з екзотичними прізвищами й як на потвердження, що мова про український клюб... аж чотирьох змагунів - українців.

Пізнавши, що в Чикаго продають фарбованих лисів, пропоную змінити тон нашої радісної пропаганди та почати прославляти: управу згаданого клюбу за організаційні здібності та громаду болільників, що не жалували гроша й труду, щоб ентузіястам копаного м'яча з Аргентини, Німеччини, Польщі, Мехіко, Бразилії (й ін.) дати змогу пописуватися своїми вмілостями в грі... та в інкасуванні ґратифікацій з клюбової каси...

Дивна політика управ наших клюбів довела до абсурдальної ситуації: видається великі суми на вдержання футбольних ланок — це не змагаються українські змагуни! Візьміть під розгляд хочби допис про футбольні змагання двох українських клюбів „УСК" й „Тризуб" („Свобода", ч. 196): двох українських змагунів! Торонтонська „Україна" 2 - 3 українців, клівлендський „Львів" 3 - 4 ітд. Ще найкраща ситуація в „Чорноморській Січі", де чужинцями „латається діри" й вони є у відношенні до числа всіх змагунів у великій меншині.

Ті самі клюби не виявляють при тім жадної ініціятиви для створення чи скріплення дружин юнаків виключно українськими змагунами (що, властиво, повинно бути одним із головних їх завдань). Тут поле до попису велике, а можливості необмежені. Вистачить згадати, що нюйоркський УСК здобув своєю юнацькою командою з виключно українськими змагунами першенство ЗСА, а клівлендський „Львів" (юнаки) вже п'ять років підряд держить чемпіонат стейту Огайо.

Степан Маланчук
Клівленд

ХВАЛИТИ ЧИ КРИТИКУВАТИ?

Прочитавши в Свободі ч. 204 в рубриці „Голоси читачів" міркування много любленого і шанованого О.З. з Боффало: „Як вшановуємо Листопадовий Зрив", насунулось мені пару думок. Коли професор Омелян Пріцак звеличав у першій частині своєї промови акт Першого Листопада, а в другій подав критичну аналізу, чому „встоятись не було сили", то це зовсім не обезцінювання тодішних подій.

Я слухаю кожного року промовців, які звеличують Листопад, а потім подають, як причину неуспіху — силу ворога. Якщо вороги такі сильні, то запитаймо: чому ми такі слабі. Проф. Пріцак дав на це свою відповідь.

А взагалі, проф. Пріцак взяв на себе невдячну ролю потрясти совістю нашої самозадоволеної громади і збудити охоту, глянувши на себе критично, піднестись до висот. Часом нагода невідповідна, часом слово загостре. Одним немило, що критика відбулась на святковій імпрезі, а знову другим здається, що наші святкування річниць перейшли в монотонний стандарт, який зражує молодь і варто його змінити. Думки, як звичайно, поділені. Одначе, незаперечним фактом є велика праця проф. Пріцака для створення ГЦУС і його вимоги, щоб ми допомогли.

На мене особисто промова проф. Пріцака на Листопадовому святі не справила негативного враження. Мені не перешкоджає слухати критичних завваг, без огляду на те, при якій нагоді, бо вони стимулюють думку і збуджують бажання конструктивно працювати, щоб бути готовим на новий Листопад. А після Листопадової академії проф. Пріцак мав зустріч з боффалівським громадянством, на яку чомусь прийшла лише мала горстка людей і вони знову, в свою чергу, переважно критикували Гарвардський Центр і проф. Пріцака, закидали тактичні і формальні помилки. Та все таки хтось попросив: „Скажіть докладніше, як виглядає сама конкретна робота студентів і навчання". І тоді, нарешті, я довідалась, яка велика праця ведеться, яких здорових і фахових критеріїв уживається, який відгук і оцінку має український центр з боку інших катедр і факультетів, які високі вимоги ставиться до студентів, які їхні успіхи, які великі завдання має сповнити Науково - Дослідчий Інститут.

Все це, що я почула, а потім перевірила в публікаціях ГЦУС і в оцінках очевидців, навіяло мене оптимізмом і рівночасно зобов'язало, щоб такій вартісній і корисній праці наших молодих науковців допомогти.

Ніля Стецьків
Боффало, Н.И.

— • —

ЯК ЦЕ РОЗУМІТИ?

У мові „Свободи" з 16 листопада на другій сторінці мені впало в око те, чого, здається, досі на цій сторінці не було, — пояснювання зрозумілих українських слів англійськими словами, а також уживання непотрібних англійських слів. „Повільний" пояснено англ. „словмошен", „постійно" — „стеді", „Постійний комітет" — „Стандінґ Комітї", „весела розвага" — „фан - розвага". Ужито й непотрібних англійських слів — „естаблішмент", „брейк". Не можна не відзначити й наявности на цій сторінці русизмів, що походять з галицького „язичія", „возгласити", „гряде", „кокетничання", „негодування", „опрокинути", „призадуматись", „приличні". І це все в мові постійних працівників редакції — головного редактора (редакційна стаття), Л. Коленської, М. Сосновського, Ікера! Як це розуміти? Чи це свідомий курс на еміґрантську жарґонізацію мови в цій найважливішій нашій газеті?

В. Ч.
Матаван, Н.Дж.

Є. Дека

НОТАТКИ ПРО УКРАЇНУ

2

І весь час, доки вона стоїть, біля неї черґують наряди міліції, комсомольські патрулі та „Народна дружина".

Навколо ялинки завжди натовп — дорослі, діти, старі й підстаркуваті.

Раптом серед загального гомону чуєш дзвінкий голос юнака. По руках пішли листівки, а голос лунає, доки в натовп не врізуються охоронці порядку. Буває, що промовець не пійманий, але частіше і його, і найближчих слухачів садовлять у підігнаний грузовик. На честь цих ораторів зауважу, що вони ніколи не чинять опору.

Щодо змісту промов і листівок, то зрозумілі їхній зміст з самої обстановки навкруги ялинки. Та найцікавіша така, — і дуже важлива як на мене, — деталь. У переважній більшості ці „жертви" не потрапляють до відділку міліції. (Мусять попасти саме туди, бо офіційне звинувачення — хуліганство, порушення громадського спокою тощо).

Грузовик від'їде в тихе місце, і самі ж міліціонери всіх відпустять.

Не без того, як трапиться п'яничка, відвезуть до відділку.

Дивно, але так. Міліціонери — прості українські хлопці, і листівкі ці читають, і промови ці чують. Чи не чинить все це певного впливу і на них, чи не заставляє щось звучати в їхніх українських душах?

Значно гірше, коли в справу втручаються комсомольські патрулі та „Народна дружина". Для переважної більшости привезених у відділок міліції справи кінчаються кепсько. Для студентів, наприклад, — виключенням з „вовчим квитком" з вузу (Вищого учбового закладу). Щороку цифра таких жертв, лише по університету та політехнічному інститутові, становить 8 - 10 чоловік.

68 - 69 рр. по Львову (також по Києву, Харкову) прокотилася „тиха хвиля" звільнень з посад та арештів багатьох українських інтеліґентів. Навкруги цього було багато розмов (пошепки), бо ж „рідна соціялістична" преса мовчала, казали навіть, що накладено арешт на типографію (підпільну). Наскільки це правдоподібне — судіть самі. Всі листівки друковані, а крім них існує ще велика кількість знов таки друкованих матеріялів, що ходять по руках. Одного мого знайомого „за дядю" випхнули, а поновили в університеті лише через рік чи два, коли з'ясувалося, що він ні сном, ні духом до цієї справи непричетний.

Багато хто співставляє пік цієї „тихої хвилі" зі стихійною демонстрацією львівських футбольних уболівальників на честь перемоги „Карпат" у кубку СССР. Саме тоді в юрбі крізь славослів'я футболістам чутні були більш злободенні (і потрібні) промови. Міліція чатувала навколо, не вмішуючись, але те, що всі промовці були „обсаджені" агентами не являє таємниці.

Події ці багато хто пам'ятає — і, навіть, дуже добре.

Не роблячи ніяких підсумків і далекоглядних висновків, можна сказати (на мій, принаймні, погляд), що є ще орачі на ниві. Українська ж нива, як відомо усьому світові, плодюща.

Частина IV

Після університету (до самого виїзду до Ізраїлю) я добрі 3 роки прожив в одному райцентрі Чернівецької области. Місто це розташоване на березі Черемоша. З протилежного боку лежить велике село Кути. Хоч належить воно до Івано - Франківської области, багато людей працюють не на „своєму" березі. Я працював у ДОК-у разом з мешканцями Кутів.

Багато з них мають родичів у ЗСА, Канаді чи ФРН. Досить реґулярно листуються. Деколи до них наїжджає хтось з-за океану. (Навпаки, — тобто з Кут на Захід, — практично ніхто).

Посилки в Кутах одержують також реґулярно. Завдяки саме цим посилкам, приїздам родичів та ще доляровим переказам кутчани живуть (принаймні по раянських мірках) непогано. І кам'яниці добрі, і умеблювання, і авта власні.

По більш близькому знайомству, як не дивно, зрозумів, що переважна більшість при першій - ліпшій нагоді усе б добро кинула, тільки б геть поїхати. Світ - за-очі, а хоча б до тієї самої Канади (і т.п.)

На рідній землі, у достатках — і їхати?

На такі мої „провокаційні" запитання я чув багато різних (зовні) відповідей.

А ось і дійсний випадок. Приїхав до однієї родини дідусь — якраз з Канади. Гостинців купа, розмови. Ще на лихо в Кутах храмували. Старий до церкви.

Додому розлючений повернувся. Ну, це хоч і добре зрозуміло, але начебто його власна справа — хочеш ходи, хочеш — ні.

А як дід геть поїхав, то родича його бідолашного і на профзборах „на всіх відмінках відміняли", і порушення трудової дисципліни знайшли. Наслідок? Не дали йому „проґресівки" (премії) і кукурудзяної муки. Грошей шкода, та це якраз ще нічого, бо мізерні дуже. А от без кукурудзяної муки — гірше. Бо на селі її (та й пшеничної) не дуже й розбіжишся — просто нема в крамницях. А ґаздівство — кури там, паця — їсти хочуть. Ото треба йти до перекупок, най вони з тебе шкуру луплять.

Ні тес, ні сес, не на ґаздівський розум, а так, на бісового дідька ведеться...

Чи треба до цього багато додавати?

Частина V

Працюючи на ДОК-у, я керував бриґадою вантажників. Відносини були непогані, до мене ставилися вельми співчутливо, аж ніяк не поділяючи поглядів цехового керівництва.

Зауважу, що практично з усіма робітниками у мене були досить дружні стосунки, бо людей найбільше цікавило моє відношення до них і до їхньої праці, ніж моє національне походження. Начальство — навпаки. На одному з перекурів бриґадир „моїх" вантажників старий В. Р-й підсів до мене. Витягнув ґазету — чи то „Известия", чи то „Правду":

— Читай, каже. Читаю. Велика досить стаття — про злидні (і тому подібне) робітників у ФРН, ЗСА, Канаді і т.д.

— Ну й що?

— А нічого. Тільки от сусіда моя від родичів з Канади весь час і листи, і посилки одержує. Пишуть, що живуть небагато (незаможно): будинок (кімнат на 5 - 6) — власний; авто, мотоцикл — власні; дітей вивчили — один син досить розумний інженер, навіть власне діло відкриває.

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(Продовження 6-ої сесії)

(14)

Обов'язки секретарів.

§ 21. Обов'язком секретарів Конвенції є виготовити протокол з нарад Конвенції і здати з кожноденного засідання **короткий звіт, подаючи в ньому повний текст схвалених рішень на наступному засіданні до затвердження. Найдальше до 60 днів по закінченні Конвенції передати повний і докладний протокол головному секретареві, який має втягнути його до книги протоколів Головного Уряду та помістити в офіційному органі Союзу.**

Обов'язки Комісії Просьб.

§ 23. Обов'язком цієї Комісії є розглянути всі прохання і запропонувати свої рекомендації для вирішення Конвенції. Кожна просьба про допомогу мусить бути подана на формулярі, виготовленому Союзом, з затвердженням і печаткою урядовців того відділу, до якого прохач належить. Таку просьбу треба вислати до Головного Уряду не пізніше як за чотирнадцять днів перед початком Конвенції. Інакше такі просьби не будуть запропоновані на Конвенції.

Влада і юрисдикція Конвенції.

§ 25. Конвенція має таку владу і юрисдикцію;

а) законодавство потрібне для управи Союзу, включаючи схвалення, перегляд, відкликання та доповнення статуту Союзу. Вона має також владу переводити всі інші дії, потрібні для осягнення цілей Союзу, як це дозволяють **закони стейтів, в яких Союзові дозволено діяти;**

б) Рішення відносно звітів Головного Уряду і відділів:

в) Визначення висоти запорук і платні головних урядовців;

г) Номінація і вибір бальотами головних урядовців, які творитимуть Головний Уряд:

Головний предсідник

Заступник головного предсідника

Директор для Канади

Заступниця головного предсідника

Заступник головного предсідника і головний секретар

Заступник головного предсідника і головний касир

Заступник головного предсідника і головний організатор

5 членів Головної Контрольної Комісії, з яких щонайменше один (1) має бути канадським членом.

14 радних, між якими щонайменше два (2) мають бути канадськими членами і щонайменше дві (2) жінки.

ґ) Ухвалення таких справ, які можуть бути запропоновані для добра Союзу **у формі резолюцій та рекомендацій.**

д) Одобрення, перегляд, доповнення або зміна постанов **нижчих** властей при відкликах, згідно з оцим статутом.

КВАЛІФІКАЦІЇ, ВИБІР І КАДЕНЦІЯ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ

Кваліфікація урядовців.

§ 26. Кожний повноправний член Союзу у віці від 21 **до 65 року життя**, що має кваліфікації на делеґата, як вище приписано, і що є громадянином ЗСА або Канади, може бути вибраний на якого-будь головного урядовця Союзу, з тим виїмком, що ніяка особа не може бути вибрана на головного урядовця Союзу і не може виконувати уряду, якщо вона вірить, пропаґує, вчить, або практикує, або є членом такої організації або групи, яка вірить, пропаґує, або вчить повалення силою, насильством, або підривними діями уряд країни, якої він є громадянином.

СТАТТЯ III
ГОЛОВНИЙ УРЯД

Виконна влада.

§ 32. Уся виконна влада, за виїмком тієї, яку окремо нормує цей статут, має належати тілу, відомому як Головний Уряд Українського Народного Союзу, Інк., який матиме владу переводити в життя цілі Союзу голосами більшости.

Він матиме право вимагати підвищення запоруки від головних урядовців, або може вимагати нової запоруки, коли на його думку запорука не є достаточною.

Він становитиме трибунал, що розважатиме обвинувачення проти якогонебудь головного урядовця, як нижче приписано.

Він становитиме також трибунал для полагоджування всіх спорів скерованих до нього Відділами і поодинокими членами.

Він має вибирати головного редактора, менаджера чи менаджерів офіціяльного органу цього Союзу, відомого під назвою „Свобода". Головний редактор має складати звіт із своєї діяльности Головному Урядові на його річних нарадах і також Конвенції.

На випадок смерти, резиґнації, постійної нездібности або постійної нездатности якогонебудь головного урядовця Союзу, Головний Екзекутивний Комітет на своєму звичайному або надзвичайному засіданні має право покликати на опорожнене місце іншу особу, яка має всі кваліфікації головного урядовця, але тільки до часу найближчих нарад Головного Уряду.

ГОЛОВНИЙ УРЯД, УРЯДОВЦІ І ЇХ ОБОВ'ЯЗКИ

Головний предсідник.

§ 35. Головний предсідник є чоловим урядовцем та представником Союзу і має загальну надзірну владу. Він має дбати про стисле виконування законів Союзу і виконувати екзекутивні обов'язки, що їх закони, приписи і звичаї Союзу вимагають. Він має головувати на всіх засіданнях Головного Уряду й Головного Екзекутивного Комітету, а на випадок рівности голосів може віддати вирішний голос. Він має для Союзу і в його імені підписувати всі чартери, контракти, умови, урядові документи й інші акти, а також припоручення головному касирові на виплату посмертних та інших допомог, контрасиґнувати всі чеки.

Він має владу приймати резиґнації головних урядовців, предложені на письмі, які мають бути остаточно затверджені Головним Урядом впродовж 30 днів. На випадок тимчасової нездібности чи нездатности, або на випадок смерти, чи резиґнації головного урядовця, головний предсідник має скликати засідання Головного Екзекутивного Комітету для покликання особи, яка має всі кваліфікації головного урядовця, для виконування обов'язків головного урядовця до найближчого засідання Головного Уряду Союзу, який тоді обсадить цей уряд.

ДИРЕКТОР ДЛЯ КАНАДИ

§ 37. Директором для Канади має бути громадянин Канади, який є кваліфікованим членом одного із відділів у Канаді ,та який є постійно замешкалий в Канаді. Він є відповідальним за сприяння і поширення праці УНСоюзу і всіх відділів його на терені Канади. Він має виконувати всі інші обов'язки доручені йому головним предсідником і Головним Екзекутивним Комітетом.

Заступниця головного предсідника.

§ 38. Обов'язки заступниці головного предсідника мають бути такі самі, як і заступника головного предсідника в разі його неприсутности або нездатности, з правом і привілеєм наступства в уряді предсідника.

В додатку до звичайних обов'язків заступника головного предсідника вона є відповідальна за сприяння інтересам членок у відділах і має виконувати всі інші обов'язки, що їх призначить їй головний предсідник і **Головний Екзекутивний Комітет.**

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР

§ 39. Він має зладжувати протоколи з нарад усіх засідань Головного Уряду й Головного Екзекутивного Комітету й має оголошувати звіти головних урядовців, усі прийняті резолюції, вирішені ухвали і ті директиви, рекомендації та завваги, що мають більше значення, й має їх оголошувати в офіціяльному органі Союзу не пізніше, як останнього дня місяця, наступного після того, в якому відбулося засідання.

Його обов'язком є вести загальне листування Союзу; читати і подавати на розгляд всі звіти, просьби і всі інші донесення, які він одержить на адресу Головного Уряду або Конвенції:

Він має обов'язок перевіряти, апробувати та оформлювати аплікації на забезпечення членів і видавати членам грамоти та додаткові договори забезпечення, як також членські відзнаки і платничі книжечки; виготовляти кожного місяця списки членів та їхніх грамот по відділах та передавати їх головному касирові для переведення збірки членських вкладок.

Він має вдержувати всі документи забезпечення членів і вести реєстри членів в числовому порядку з усіми основними даними про членів та про їхні грамоти і додаткові договори забезпечення; виготовляти списки членів і статистики грамот для оцінки всіх грамот забезпечення Союзу та для звідомлень, що їх вимагають різні стейти та провінції; вести картотеки і статистики всіх грамот і додаткових договорів забезпечення членів по відділах, стейтах чи провінціях, клясах забезпечення і віку членів.

Він має переводити всі зміни у стані членів та в плянах забезпечення членів і проголошувати ці зміни в місячних звідомленнях в офіційному органі Союзу.

Він має видавати новим відділам чартери і призначати їм числа та постачати всі відділи потрібними для їхнього діловодства засобами і матеріялами; виготовляти в порозумінні з актуаріями таблиці вкладок, зворотних вартостей і дивіденд, та видавати книжки (Рейт буки) з цими даними для вжитку урядовців відділів і організаторів.

Він має вести листування із секретарями та іншими урядовцями відділів, організаторами і поодинокими членами у всіх цих справах ,які належать до його обов'язків та відповідальностей.

Він є уповноважений підписувати, коли цього від нього зажадають відповідні урядовці, в імені і для добра Союзу всякі контракти, умови або інші урядові документи і під час довшої відсутности або нездібности головного предсідника він уповноважений контрасиґнувати, на прохання головного касира всі чеки і їх грошові посвідки, що стосуються фондів Союзу.

Він має переховувати печатку. Він має складати всі зміни статуту, ухвалені на Конвенції; має приготовляти й проголошувати час від часу такі письма й документи, які будуть уважатися за найкорисніші для Союзу, і виконувати всі інші обов'язки, що їх можуть вимагати закони, правила й звичаї Союзу.

Заступник головного предсідника і головний секретар має право і привілей наступства в уряді головного предсідника по неспроможности обняти цей пост заступницею головного предсідника.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І ГОЛОВНИЙ КАСИР

§ 40. Він має орудувати рахунковими книжками і майном Союзу, має одержувати всі гроші, належні Союзові, видавати посвідки ,втягати їх у відповідні книжки і реєструвати дебети та кредити кожного відділу. Він має пересилати кожному відділові щомісячно виказ вкладок та рахунків, які вони мають заплатити. Він має виготовити та представити Головному Урядові й Конвенції рахунки з одержаних фондів та з видатків і оголошувати щомісяця в урядовім органі фінансовий звіт з приходів і розходів Союзу. Він має приготовити на кожний акміністраційний рік бюджет Союзу і предложити його до потвердження Головному Урядові УНСоюзу кожного року.

Всі одержані ним гроші мають бути щоденно депоновані в різних відповідних контах, понижче означених, на ім'я Союзу в таких банках чи тростових компаніях, які вибере Головний Екзекутивний Комітет.

Він має виповнювати й підписувати припоручення виплати згідно з статутом або ухвалами Головного Екзекутивного Комітету і має контрасиґнувати всі чеки з головним предсідником. Він може, на уповноваження Головного Екзекутивного Комітету, продавати всякі цінні папери або майно і виконувати та доручати всякі потрібні й відповідні документи продажу, переноси й перекази.

Він має катальогувати й держати виказ оповіщених смертей, доказів смерти, аплікацій **про підмогу й поміч від членів і має** предложити всі аплікації про підмогу на засіданні Головного Екзекутивного Комітету, що має їх **ухвалити або відкинути.**

Заступник головного предсідника і головний касир має право і привілей наступства в уряді головного предсідника по неспроможності обняти цей пост заступником головного предсідника і головним секретарем.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І ГОЛОВНИЙ ОРГАНІЗАТОР

§ 41. Він має плянувати і переводити акції для організування нових членів УНСоюзу та для підвищення сум забезпечення осіб, які вже є членами Союзу.

Він має виготовляти і публікувати такі матеріяли, брошури, статті і дописи, які сприяли б ростові УНСоюзу в числі членів та в сумі їхнього забезпечення.

Він має наглядати і керувати працею обласних, постійних, окружних та відділових організаторів і постачати для них допоміжні матеріяли, потрібні в їхній організаторській праці.

Він має підшукувати і приймати на працю організаторів після їх затвердження Головним Екзекутивним Комітетом та переводити їх вишкільні курси.

Він має підготовляти і переводити спеціяльні членські кампанії цілого Союзу, чи по окремих Округах і більших центрах українського поселення.

Він має вести та проголошувати в офіційному органі УНСоюзу статистики нових членів, здобутих поодинокими організаторами, відділами та Округами.

Заступник головного предсідника і головний організатор має право і привілей наступства в уряді головного предсідника по неспроможності обняти цей пост заступником головного предсідника і головним касиром.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

§ 42. Обов'язком цієї Комісії є переглядати рекордові книжки, контролювати рахункові книжки, перевіряти рухомий і нерухомий масток Союзу так часто, як це буде вважати за потрібне, але не менше ,як один раз на рік; ухвалювати й переховувати запоруки головних урядовців; розслідjувати всі прохання і скарги, внесені членами проти головних урядовців і перевіряти ,чи постанови останньої Конвенції виконано; оголошувати в органі Союзу висліди своєї контролі і давати повний звіт зі своєї перевірки і помічень на річних нарадах Головного Уряду та на Конвенціях.

Головна Контрольна Комісія виготовляє внесок на уділення абсолюторії Головному Екзекутивному Комітетові на Конвенції та пропонує Конвенції до затвердження кандидатів на почесних членів Головного Уряду Союзу.

РАДНІ

§ 43. Вони мають брати участь у всіх Конвенціях, в усіх звичайних і надзвичайних засіданнях Головного Уряду, і мають здавати на річнім засіданні Головного Уряду та на Конвенції писемний звіт з діяльности в їхніх дистриктах і територіях; виконувати припоручення, дані їм Головним Екзекутивним Комітетом і допомагати йому своєю радою й порадою в усіх справах Союзу і активно сприяти якнайкраще інтересам відділів у своїх округах.

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

§ 43 а. Почесним членом Головного Уряду УНСоюзу може бути іменований колишній член Головного Уряду, який сповняв цей уряд принаймеише три каденції, тобто повних 12 років, та якого запропонує Головна Контрольна Комісія і затвердить Конвенція. Число почесних членів Головного Уряду не може перевищувати половини числа дійсних членів Головного Уряду. Почесні члени Головного Уряду можуть брати участь в засіданнях Головного Уряду та в нарадах Конвенцій з правом дорадчого голосу.

ГОЛОВНІ ТРОСТИСТИ И ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Їх склад; засідання:

§ 46. Головний предсідник, заступник головного предсідника, директор для Канади, заступниця головного предсідника, заступник головного предсідника і головний секретар, заступник головного предсідника і головний касир та заступники головного предсідника і головний організатор, правосильно вибрані, мають бути головними тростистами Союзу й мають становити Головний Екзекутивний Комітет. На всіх його засіданнях вимагається для кворуму чотирьох членів. Рішення кворуму тільки чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету стають правосильними лише тоді, коли вони були схвалені одноголосно.

§ 47. на сторінці 43, 12-ий рядок згори:

„Вони повинні встановити висоту відсотків від позичок на грамоти не вище як 6% річно, плачених згори".

Заввага: пропонуємо справити відсоткову стопу із 5% на 6%.

§ 53. сторінка 49, 16-ий рядок згори:

„Звичайні відсотки у висоті 6% річно мають бути призначені спадкоємцям . . ."

Заввага: пропонуємо змінити відсоткову стопу із 3% на 6%.

СТАТТЯ VII А
ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

§ 110. а. П'ять або більше відділів Союзу, які діють на даному терені, мають право заснувати з представників своїх відділів Окружний Комітет Відділів УНСоюзу, який має бути затверджений Головним Екзекутивним Комітетом.

Окружні Комітети Відділів УНСоюзу мають за ціль їх репрезентувати, координувати їхню працю, наглядати над їхньою діяльністю, плянувати та вести кампанії за приєднування нових членів Союзу, вести суспільно-громадську працю, допомагати відділам виконувати їхні статутові обов'язки та доручення керівних органів Союзу і ширити добре ім'я Українського Народного Союзу серед членства та місцевої української спільноти.

Діяльність Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу спирається на правильник, встановлений Головним Екзекутивним Комітетом та затверджений Головним Урядом УНСоюзу.

Покарання членів.

§ 117. Член, якого **дві тренини** голосів присутніх на зборах членів його відділу вважатимуть винним в одній з наступних провин, може бути позбавлений привілею забирати слово на час встановлений, по своїй волі, предсідником, а саме:

А. За занедбання відвідати хворого члена, або підшукати заступника;

Б. За занедбання бути на похороні, якщо так зарядила відповідна влада;

В. За невідповідну або ганебну поведінку на публічній урочистості, параді або на зборах відділу чи Союзу;

Г. За занедбання будь-якого урядовця бути на заповіджених зборах;

Ґ. За зневажливе балакання про Союз або його членів, про його місцевих чи головних урядовців, або за спричинювання будь-яким способом неоправданої незгоди в Відділі чи Союзі;

Д. За спричинення виступлення членів з відділу чи Союзу;

Е. За радження чи дораджування особам, щоб не ставали членами Союзу, хоч він сам є членом.

СТАТТЯ XI А

§ 131. Український Народний Союз є повним, одиноким і виключеним власником шерів Корпорації Дому п. н. Ukrainian National Urban Renewal Corporation. Репрезентують УНСоюз та його шери не менше як три члени Головного Екзекутивного Комітету, визначені рішенням Головного Екзекутивного Комітету та апробовані Головним Урядом УНСоюзу.

СТАТТЯ XII
ЗМІНА СТАТУТУ

§ 132. Статут Союзу може бути змінений або поправлений на Звичайній або Надзвичайній Конвенції, скликаній у тій цілі, не менше, як двома третинами голосів **приявних** делеґатів усіх відділів, під умовою, що всі пропоновані зміни подані на письмі, підписані одним або більше членами Статутової Комісії і припоручені в звіті тої ж Комісії до вирішення Конвенції. Зміни, якщо інакше не постановлено, входять у життя першого дня липня, що наступає по Конвенції.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІДОМЛЕННЯМ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ

Предсідник д-р Іван Флис — звертає увагу Комісії, що якщо б були різниці у проєктованих текстах українською, або англійською мовами, щоб комісія це негайно полагодила.

Евстахій Манацький (194): Заявляє, що він протестує, бо проєктовані зміни повинні були бути розіслані делеґатам перед Конвенцією бодай 2-3 тижні.

Предсідник поділяє думку пана Манацького, але додає, що якщо делеґати не будуть голосувати в потрібній кількості за даною зміною — то це не буде прийняте.

Іван Ващук — голова Комісії просить делеґатів звернути увагу на видруковані запропоновані зміни в текстах обох мов (української і англійської).

Предсідник подає вияснення, що текст змін є так друкований, що це що є зміною чи додатком до статуту є друковане грубими чорними черенками (товстий друк).

Отець Омелян Мици (388): Запитує чи буде дискусія над кожною зміною, чи тільки голосування „за" і „проти".

Предсідник повідомляє, що буде дискусія над кожною точкою і над кожним парагарфом.

Д-р Василь Палідвор (204): В Статутовій Комісії немає правника навіть на показ. 30 різних відділів не дістали пропонованих змін, є позбавлені свого права. Виглядає, що Екзекутива робить що хоче. Вношу, щоб залишити старий статут без змін, а вибрати комісію, щоб за рік опрацювала поправки.

Предсідник д-р І. Флис: Статут УНСоюзу не постановляє, що Статутова Комісія має складатися з правників. Статутова Комісія була покликана згідно зі статутом. Справа, чи є, чи ні правники у комісії другорядна й можна довго про це дискутувати. Ми маємо дуже просту справу — зміну статуту і якщо делеґати думають, що дана зміна є невідповідна, то можуть голосувати „проти".

Микола Тимків (430): Піддержує попередніх делеґатів.

Володимир Борискевич-Бойд: На протязі 20-ох років це перша Статутова Комісія, що щось конкретного зробила. Були правники й нічого не зробили. Дайте нагоду вислухати цих людей, які дали нам видруковані пропозиції змін статуту.

Предсідник д-р І. Флис: Годиться з Борискевичем-Бойдом і додає, що ті делеґати, які сьогодні найбільше говорили до мікрофону проти змін, самі колись були у статутових комісіях і нічого не приготовили для делеґатів, тільки говорили до мікрофону з папірців (записки на карточках паперу). „Правда чи ні пане Палідвор"? — запитує предсідник.

Емануїл Притула (337): Запитує, чому так пізно приготовані зміни статуту.

Мирослав Демчук (76): Чому дотепер ніхто не протестував проти тієї точки нарад?

Богдан Артимишин (153): Резиґнує зі запитів.

Іван Лаба (177): Вносить, щоб приступити до розгляду статуту та відповідних ухвал.

Інж. Андрій Забродський — секретар Конвенції у формальній справі інформує Конвенцію, що Верифікаційна Комісія закінчила остаточне підраховання присутніх делеґатів, а це важливе при обрахуванні 2/3 голосів (кваліфікована більшість), що потрібне для вирішень щодо пропонованих змін статуту. Після того відчитує звіт Верифікаційної Комісії, яка ствердила, що управнених до голосування є 422 делеґати та 26 членів Головного Уряду УНСоюзу — разом 448 голосів.

Предсідник д-р І. Флис інформує, що голосування буде відбуватися піднесенням рук і якщо виглядатиме, що немає відповідної кількости піднесених рук то Президія попросить всіх, що „за" встати, а окремі попрошені делеґати будуть рахувати голоси.

Іван Ващук — голова Статутової Комісії прочитав § 8, як залучений текст, додаючи від себе, що це заощадить кошти Конвенції, що можна буде видати на добродійні цілі.

Предсідник відкрив дискусію на зміною § 8.

Отець Омелян Мицик (388): Слухаючи звіт і відповідь д-ра Падоха про збереження малих відділів, я думаю, що було б великою помилкою прийняти пропоновану зміну § 8. Гроші на добродійні цілі ми можемо все зібрати й їх видати, але треба дати можливість малим відділам працювати як вони працювали та посилати делеґатів на Конвенцію, як вони посилали. Це було б некорисним для УНСоюзу.

Віталій Галич (21): Якщо потрібні гроші на добродійні цілі, то зменшім дієту.

Д-р Ярослав Падох: Я раджу не прийняти тієї точки. В часі тижня я дораджував Комісії не прийняти тієї точки. Ми ростемо у фінансах, а не падемо. Є хіба проблема з домом. Найважливіша наша проблема це членство. Наші членські надбання завжди росли у конвенційному році, бо люди поповнювали відділи, щоб поїхати на Конвенцію.

Микола Тимків (430): Наші піонери повинні соромитися того, щоб ми після 80 ліття УНСоюзу зменшували число делеґатів, щоб мовляв забезпечити якісь фонди. Навпаки, перед Конвенцією приєднування членів збільшається.

Володимир Сенежак (27): Говориться, наприклад, про два відділи з одної місцевости, що не мають по сто членів. А що ж буде, як в одній місцевості є 3 відділи, що не мають по сто членів? Це є протизаконно і дискримінуючо у відношенні до малих відділів.

Іван Скіра (153): Ця зміна § 8 заохочує малі відділи до праці, щоб збільшити число членів. Я пропоную прийняти цю пропозицію.

Михайло Каркоць (347): Є деякі місцевості, що немає там наших людей настільки, щоб можна було зорганізувати 100 дорослих членів. Радить не приймати зміни.

Ірина Щерба (173): Наш Відділ не може придбати більше дорослих членів, бо ми в нашому місті вичерпали всі можливості. Ми тепер маємо двох делеґатів, але як при

зміні втратимо другого то втратимо й охоту до праці в УНСоюзі.

Йосип Лисогір інформує, що ці зміни не були пропоновані Головним Урядом, але прийшли листи з терену. Навіть були листи, щоб зовсім не відбувати Конвенції.

Після закриття дискусії предсідник зарядив голосування. Після голосування предсідник проголосив, що немає вимаганої більшости голосів. Тому внесок на зміну не пройшов.

Предсідник зарядив відчитання пропонованого § 10, як залучник. Дискусії над цією зміною не було. § 10 прийнято більшістю 2/3 голосів.

Предсідник зарядив відчитання § 16. Текст по-українськи відчитав як і попередньо Іван Ващук, а по-англійськи Геновефа Жеребняк.

Предсідник зарядив відчитання теж § 17 тому, що він тематично лучиться з § 16 і його доповняє.

Д-р Василь Палідвор (204) опонує проти § 17.

Володимир Сохан закликає піддержати цю зміну, чи радше доповнення цього параграфу, тому що ним ми уточнюємо обов'язки Фінансової Комісії.

Уляна Дячук вияснює, що всі внески відносно фінансів повинні бути передані Фінансові йКомісії, бо ця Комісія знає, як багато грошей має УНС до розподілу та як багато може УНСоюз видати грошей на свою працю. Пропонована зміна статуту дає змогу Комісії устійнити бюджет. Фінансова Комісія не буде ділити датків з Народного Фонду, бо це справа Комісії Просьб, але вона ствердить, скільки можна взагалі розділити грошей на різні цілі.

Мґр Роман Дяків (30): Звертає увагу, що текст §§ український та англійський є неузгіднені.

Дискусію закрито, рішенням делеґатів (піддержали внесок 15 різних Відділів).

Предсідник зарядив голосування, разом над зміною § 17. Після голосування предсідник ствердив, що внесок на зміну § 17 перейшов більше як 2/3 голосів, бо лиш 4 голоси було проти того.

Предсідник зарядив відчитання пропонованого двома мовами § 21.

§ 21 згідно зі зарядженням предсідника прочитано двома мовами.

Д-р Ярослав Падох: Зголошує поправку чи радше зміну стилістики того параграфу, а саме: „а) в часі Конвенції, після закінчення нарад кожного дня, негайно виготовити короткий протокол з нарад того ж дня, поміщуючи в ньому повний текст ухвалених постанов і цей короткий протокол прочитати на початку наступної сесії Конвенції, яка заслухавши, схвалює, або ні. б) Після Конвенції на протязі 90 днів виготовити повний текст протоколу з Конвенції, віддати його головному секретареві УНСоюзу, який має це залучити до книги протоколів УНСоюзу та проголосити у „Свободі".

Предсідник — зазначує, що англійський текст § 21 віддзеркалює це, що пропонує д-р Я. Падох.

На домагання більшости делеґатів предсідник закрив дискусію. Предсідник заряджує голосування й у висліді стверджує, що § 21 прийнято 2/3 більшістю голосів, у редакції Статутової Комісії.

Адв. Михайло Пізняк (361): Квестіонує, чи була вимагана більшість.

Предсідник заряджує поновне голосування й стверджує, що є вимагана більшість 2/3 голосів.

Предсідник ще раз повідомляє делеґатів, що коли хтонебудь зауважить, що немає потрібної більшости — тоді він зарядить, щоб голосуючі встали з місць, а назначені делеґати порахують голосуючих.

Предсідник припиняє наради, тому, що зголосився д-р Данненберґ, який прийшов з дружиною, щоб привітати Конвенцію. Д-р Данненберґ це бувший голова асекураційного департаменту в стейтовім уряду у Пенсильвенії, який зараз кандидує на сенатора у федеральному уряді. Д-р Данненберґ виголосив довше привітання, зазначуючи при тому, що його жінка є українського походження. Побажав успіхів в нарадах.

Предсідник — заряджує відчитання пропонованого Статутовою Комісією § 25. Пропонований § 25 відчитано двома мовами. Делеґати запитують зі залі, чому в доповнених до статуту, що видрукувала Статутова Комісія є § 23, і чому його не прочитано.

Іван Ващук — голова Статутової Комісії вияснює, що § 23 статуту не зміняється тільки викреслюється у стилізації слова: „кожного дня перед закриттям засідання" — стилістика ця не зміняє даного §.

В тій справі ніхто не мав замітів, після повищого вияснення. Предсідник зарядив голосування над § 23 після вияснення І. Ващука.

Після голосування предсідник стверджує, що § 23 прийнято вимаганою більшістю 2/3 голосів.

Предсідник заряджує поновне відчитання § 25 та відкриває дискусію. Наступила дуже жива дискусія, в якій брали участь: Евген Мастикаш (432), Евген Кульчицький (174), Михайло Хомин (32), Павло Дубас (471), Степан Глоговський (346), Віталій Галич (21), Степан Куропась (423), Михайло Нич (397). Дискусія в загальному торкалася додатків титулів віцепрезидент до головного секретаря, головного касира і головного організатора. Дискутанти висказувались проти таких додатків.

Володимир Борискевич-Бойд вносить, щоб замкнути дискусію, що й прийнято. Йосип Лисогір — забирає слово, що деякі справи є традиційні та щоб делеґати не були проти додатків до статуту. Мирон Куропась звертає увагу, що після замкнення дискусії ніхто з Екзекутиви не повинен забирати голосу.

Отець Богдан Смик — ставить компромісовий внесок, щоб скреслити додатки заступник предсідника а залишити головний касир і головний організаційний референт, а залишити заступник предсідника і головний секретар.

Михайло Хомин (32): Як дискусія закрита і промовці всі висказалися проти додатків — то немає чого радити.

Іван Ващук — голова Статутової Комісії відчитує ще раз § 25 вже без додатків заступник предсідника при титулах гол. секретар, головний касир і головний організатор.

Предсідник піддає § 25 під голосування у поправленій редакції у такому виді, що у § 25 уступ д) буде звучати:

Головний предсідник
Заступник головного предсідника
Головний директор для Канади
Головний секретар
Головний касир
Головний організатор.

Після голосування предсідник ствердив, що § 25 прийнято в повищій редакції вимаганою більшістю 2/3 голосів. Предсідник додав, що в наслідок цього ці додатки до титулів будуть автоматично скреслені у наступних параграфах.

На зарядження предсідника § 26 відчитано двома мовами.

Інж. Степан Куропась (423): Пропонує скреслити обмеження віку 65 літ, бо це дискримінаціп старших людей.

Іван Ващук, голова комісії, вияснює, що було багато листів з терену в тій справі.

Отець Омелян Мицик (388): Вимагає скреслення віку 65 літ. Мотивує тим, що він має вже 67 літ, чинно працює у Відділі, є членом Окружної Ради у Філядельфії, яка начислює 37 Відділів. На засідання приїжджають старші люди у сімдесятих роках і приносять аплікації нових членів. Не потрібно дискримінувати старших .Тому він протестує проти того й вимагає скреслити вік 65.

Предсідник вияснює, що обмеження віку відноситься до головних урядовців, а не до відділових.

Д-р Мирон Куропась — є проти обмеження віку, бо ж є приклади, що великі люди не раз доконували поважних діл по 65-ім році життя.

Богдан Артимишин (153): Є проти обмеження віку, бо це дискримінація союзових піонерів.

На домагання делеґатів предсідник замикає дискусію.

Адв. Михайло Пізняк (361): Є проти того, щоб замикати дискусію, як є ще багато делеґатів, що хочуть дискутувати. Предсідник стверджує, що закрито дискусію більшістю голосів.

Предсідник заряджує голосування, а у висліді стверджує, що немає вимаганої більшості голосів — тому внесок Статутової Комісії на зміну не перейшов. § 26 Конвенція не ухвалила.

На зарядження предсідника § 32 відчитано українською і англійською мовами.

Проф. Іван Телюк: Підтримує цей внесок, бо він вже був дискутований на засіданнях Головного Уряду. Тому, що не було зголошень до дискусії, предсідник зарядив голосування ,а у висліді ствердив, що § 32 прийнято в загальному голосуванні при однім голосі, що здержався. Ніхто не був проти.

Предсідник зарядив відчитання § 35 (відчитали, як і попередні §§ (Іван Ващук українською, а Геновефа Жеребняк англійською мовами).

Інж. Степан Куропась (423): Вносить, щоб скреслити слово „владу". Статутова Комісія по короткій нараді прийняла цю поправку.

Інж. Євген Кульчицький (174): Треба вияснити, що таке Головний Уряд, а що таке Екзекутивний Комітет.

Д-р Володимир Сенежак: Треба узгіднити тексти український і англійський. В українськім тексті належить викреслити слово „нездатність", а написати „нездібність".

Д-р Ярослав Падох: „Я запропонував Статутовій Комісії на письмі щоб в статуті зобов'язати, так голову Відділу, як і голову Уряду (головного предсідника) — голосувати тоді, коли „за" і „проти" — буде рівно голосів. Я сидів в готелі два дні перед Конвенцією, але Статутова Комісія не запросила мене на переслухання в тій справі".

Іван Ващук — голова Статутової Комісії відповідає, що Комісія засідала 5 днів і якщо б запрошувала на засідання всіх хто подав внески, то на це не вистало б часу.

Петро Сильчак (257): Протестує проти того, що предсідник Відділу не має відповідальности.

Роман Крупка (361): Вносить, що вже пізня пора й люди є перемучені, тому вносить закрити сесію (наради). Внесок піддержали делеґати.

Предсідник заряджує голосування, а у висліді ствердив, що внесок на закриття нарад прийнято.

Предсідник закрив наради о год. 11.30 вночі та заповів, що наступна сесія почнеться в середу о год. 7.30 ранку.

ШОСТА СЕСІЯ

Середа 22-го травня 1974 р., год. 8.00 ранку

Д-р Іван Флис предсідник Конвенції відкрив сесію й попросив д-ра Снігуровича проводити нарадами.

Секретарі Конвенції мґр Іван Скочиляс та інж. Андрій Забродський відчитали протоколи з нарад попереднього дня. Протоколи відчитали українською і англійською мовами. Відчитані протоколи Конвенція одноголосно схвалила прийняти, на внесок Василя Добчанського, піддержаного 10-ма відділами.

Д-р Іван Сєрант (86): Говорить в справі приверненя титулу для Володимира Сохана, себто, щоб у § 25 перед титулом головний секретар додати титул заступника предсідника, бо він такий титул мав давніше. Тому, що цей § вже був прийнятий, предсідник не продовжив дискусії в тій справі.

Д-р М. Снігурович — відчитав в цілості привіт від Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. Опісля відчитує, що наспіли дальші привіти від таких установ: З'єдинений Американсько-Український Допомоговий Комітет (ЗУАДК), Об'єднання бувших Вояків, Братство Українських Січових Стрільців (УСС), Комітет Роковин Лесі Українки, Українська католицька парафія ім. свв. Ольги і Володимира в Чикаґо, Союз Українок Америки.

Привіт від СУСТА — Союз Українських Студентських Товариств Америки виголосив особисто Евген Іванців.

ВІДЗНАЧЕННЯ УЧАСНИКІВ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ

Д-р Ярослав Падох попросив Марію Душник, щоб вона представила тих жінок, що заслужилися для УНСоюзу, організуючи членів.

Марія Душник — заступниця головного предсідника УНСоюзу відчитує наступних жінок, що найбільше зорганізували нових членів, а саме:

Квітка Стецюк (25 Відд.) зорганізувала 73 члени — нагорода Енциклопедія Українознавства. Анна Гарас (47 Відд.) зорганізувала 70 членів — нагорода: книжки до вибору. Олена Олек (22 Відд.) зорганізувала 41 членів — нагорода: книжки до вибору.

Крім того відзначені є також за присднування членів:

Ім'я і прізвище	Відд.	здобула чл. в 1973 р.
Даріян Манило	474	33
Катерина Онуфрик	416	31
Ольга Осередчук	37	30
Олександра Дольницька	434	26
Марія Юзик	492	25
Анна Гнатюк	37	25

Предсідник заряджує продовження нарад в справі прийняття поправок до статуту та просить І. Ващука і Г. Жеребняк відчитувати поодинокі пропоновані параграфи українською і англійською мовами.

§ 35 відчитано із внесеною поправкою, а саме замінено слова „має владу" на слова „має право".

До дискувії не було зголошень. А. Рудник (257): внесок піддержує. Предсідник зарядив голосування й ствердив, що внесок прийнято одноголосно з тією поправкою, як вже згадано. Поправку прийняла Статутова Комісія, порозумівшися в тій справі під час перерви.

§ 37 відчитано згідно зі зарядженням предсідника.

Степан Куропась (423): вносить доповнення, а саме, щоб в § 37 після другого речення вставити, що директор на Канаду, який в Канаді виконує функції подібні до заступника предсідника в Америці, а крім того викреслити при кінці параграфа „доручає йому головний предсідник", а залишити, що доручує йому Екзекутивний Комітет. Уточнює: викреслити головний предсідник.

Проф. І. Телюк — підтримує внесок п. Куропася.

Предсідник зарядив голосування над повище узгідненим внеском з поправкою внесеною, як вище, та ствердив, що § 37 з повищими поправками прийнято одноголосно.

§ 38 відчитано згідно зі зарядженням предсідника у двох мовах, як повище.

Проф. І. Телюк вносить, щоб при кінці того параграфу по словах доручує: викреслити слова головний предсідник, а залишити Головний Екзекутивний Комітет.

Інж. Степан Куропась (423): Підтримує повищий внесок та мотивує, що доцільніше є коли цілий Екзекутивний Комітет буде доручувати, а не сам головний предсідник.

Отець Петро Мелех (342): Зауважує що викресливши слова: головний предсідник", ми позбавляємо права предсідникові урядувати у часі поміж засіданнями Екзекутиви.

На домагання делеґатів предсідник закрив дискусію над цією справою.

Привіт-телеграму від Української Православної Ліги відчитав д-р М. Снігурович.

Предсідник просить до слова д-ра Я. Падоха, який викликав С. Гавриша, В. Оріховського, В. Дідюка і Уляну Дячук, щоб проголосити переможців у передконвенційній кампанії присднування членів, та щоб вручити їм призначені нагороди (грошові нагороди).

Відбулася „церемонія" відзначувань: Степан Гавриш з доручення д-ра Падоха відчитав поіменно тих, що одержали нагороди по 200, 150 і 100 дол. (разом 62 особи). Уляна Дячук кожному з них вручила чек на дану суму.

ПЕРЕМОЖЦІ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА 1973 РІК

Перша нагорода — $ 200.00

П.Ч.	Ім'я і прізвище	Ч. Відд.	точок
1	Роман Дяків	30	95
2	Стефан Івасечко	48	186
3	Анна Гарас	47	179
4	Іван Трояновський	87	130
5	Іван Пригода	200	267
6	Василь Колодій	191	904
7	Омелян Граб	209	62
8	Омелян Твардовський	214	199
9	Квітка Стецюк	25	643
10	Михайло Ольшанський	51	297
11	Софія Оріх	33	92
12	Гльорія Пашин	125	455
13	Василь Лещук	303	76
14	Геновефа Жеребняк	180	108
15	Роман Татарський	94	924
16	Іван Гулич	101	120
17	Іван Лаба	177	308
18	Іван Малко	320	388
19	Дарія Манило	474	376
20	Осип Касюхнич	468	137
21	Данило Пищ	458	298

Найкраща жінка — організаторка у 1973 р. Квітка Стецюк (25 Відд.).

Друга нагорода — $ 150.00

П.Ч.	Ім'я і прізвище	Ч. Відд.	точок
1	Лазар Івашина	424	58
2	Ольга Малищак	29	139
3	Андрій Кушнір	83	483
4	Павло Маряк	476	54
5	Евстахія Мілянич	450	168
6	Василь Кобіто	121	701
7	Ольга Калинович	459	43
8	Василь Осадчук	172	88
9	Анна Гнатюк	37	395
10	Стефанія Лісович	395	61
11	Ярослав Билень	17	80
12	Михайло Семків	379	371
13	Людмила Кичун	50	75
14	Петро Бабич	115	63
15	Атанас Слюсарчук	174	446
16	Лев Блонарович	34	104
17	Михайло Білик	323	182
18	Ярослав Карп'як	385	343
19	Катерина Онуфрик	416	252
20	Лев Вовк	444	130
21	Петро Дяків	427	193

Третя нагорода — $ 100.00

П.Ч.	Ім'я і прізвище	Ч. Відд.	точок
1	Юрій Сціслений	11	57
2	Іван Бабяк	324	91
3	Михайло Гентощ	305	365
4	Іван Сквіртнянський	46	44
5	Микола Шпитко	489	140
6	Василь Палідвор	204	524
7	Степан Мельничук	331	21
8	Катерина Гордон	347	42
9	Йосиф Ярема	372	337
10	Петро Врублівський	301	48
11	Олена Олек	22	347
12	Пилип Кобас	309	22
13	Олена Сенедяк	274	38
14	Михайло Кігічак	240	354
15	Іван Тарнавський	150	53
16	Марія Сцібайло	452	133
17	Адам Ціздин	55	289
18	Марія Юзик	492	237
19	Ілля Курман	408	109
20	Олександра Дольницька	434	185

Д-р Ярослав Падох повідомляє, що в цьому році також будуть нагороджені ті, що здобули відповідне число точок в змаганнях та відчитує осіб і Відділи.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСЛІД ПЕРЕДОВИХ ЗМАГУНІВ КОНВЕНЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ

в точковій системі за час від 1-го січня до 30-го квітня 1974

І. Малі Відділи до 75 членів

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
502	Данило Марцинюк	249
478	Михайло Ополько	210
303	Василь Лещук	179

ІІ. Середні Відділи 75 до 150 членів

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
460	Павло Сахаревич	335
452	Марія Сцібайло	285
492	Марія Юзик	234

ІІІ. Відділи від 151 і більше членів

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
458	Данило Пищ	1,371
94	Роман Татарський	1,092
240	Михайло Кігічак	741

Д-р Ярослав Падох — відчитує тих осіб, що в передконвенційній кампанії приєднали 10 і більше членів.

СПИСОК „ДЕСЯТНИКІВ" УНСОЮЗУ

Прізвище і число членів приєднаних у передконвенційній кампанії

Карло Кобіто	52	Микола Шпитко	12
Іван Одежинський	51	Павло Сахаревич	12
Данило Пищ	48	Марія Сцібайло	12
Михайло Кігічак	42	Ілля Курман	12
Іван Петрунцьо	30	Марія Шпікула	12
Гелен Олек	26	Марія Юров	12
Микола Хоманчук	25	Микола Захарко	12
Іван Гуцайлюк	25	Осип Зинюк	12
Василь Колодій	25	Карло Сачко	12
Квітка Стецюк	22	Йосип Чабан	12
Михайло Фединишин	21	Іван Флис	12
Роман Припхан	21	Адам Ціздин	11
Іван Чопко	20	Андрій Кушнір	11
Михайло Депа	20	Василь Романишин	11
Текля Мороз	20	Іван Паньків	11
Олександер Саноцький	19	Семен Чорномаз	11
Олександра Дольницька	18	Осип Стецура	11
Віра Баніт	17	Василь Лещук	11
Василь Оріховський	17	Володимир Зацерковний	11
Степан Іваницький	17	Лев Вовк	11
Галина Гаврилюк	17	Константин	
Андрій Іванюк	17	Хільченковський	10
Павло Шевчук	17	Анна Гнатюк	10
Стефанія Геврик	16	Петро Головачук	10
Іван Кнігницький	16	Михайло Ольшанський	10
Григорій Корбяк	16	Ярослав Леськів	10
Богдан Дейчаківський	16	Леон Гардінґ	10
Петро Ліщак	16	Теодор Кубарич	10
Богдан Геврик	16	Михайло Бобер	10
Володимир Сенежак	16	Володимир Гавриляк	10
Іван Пригода	16	Михайло-Семків	10
Василь Попович	16	Василь Олійник	10
Федір Петрик	14	Михайло Снігурович	10
Володимир Рефт	14	Іванна Мельник	10
Петро Федик	14	Михайло Малинівський	10
Василь Палідвор	13	Дарія Манило	10
Володимир Варшона	13		

ЗВІДОМЛЕННЯ СТАТУТОВОЇ КОМІСІЇ

Після цієї церемонії для вшанування союзових організаторів предсідник піддає під голосування попередній внесок, який піддержано, а саме: щоб в § 38 скреслити при кінці того параграфу слова „головний предсідник", а залишити лише „Головний Екзекутивний Комітет".

Предсідник після голосування стверджує, що внесок цей прийнято одноголосно і що § 38 прийнято з повищою поправкою.

Предсідник заряджує відчитання § 39.

§ 39 — згідно зі зарядженням предсідника був відчитаний в усталений повище спосіб. § 39 відчитано в редакції такій, як предклала Статутова Комісія, що титул головного секретаря був попереджений титулом заступник головного предсідника.

Д-р Іван Сєрант (86): вносить, щоб привернути титул головному секретареві, додаючи „заступник предсідника". Микола Тимків (430): є проти цього, бо д-р Падох не мав того титулу. Володимир Квас (88): висказується за приверненням титулу. Іван Геврик: піддержує внесок В. Кваса за приверненням титулу. Д-р Богдан Футей: звертає увагу, що немає такої функції ,як заступник предсідника головний секретар. Ми мусіли б завернутися до § 25, який ми вже прийняли. Адв. Михайло Пізняк (361): висказується проти завернення до § 25, як також пов'язувати ті справи в одним голосуванні. Тому, що § 25 є вже прийнятий і тому не можна робити так, як хтось хоче.

На домагання делеґатів предсідник закрив дискусію над тим параграфом. Предсідник подає додаткові вияснення, що Статутова Комісія вносить, щоб у § 39 залишити перед титулом головний секретар — титул „заступник предсідника". Якщо Конвенція прийме цей внесок то тоді автоматично буде відповідно змінений текст § 25 відносно того титулу.

Предсідник зарядив голосування, а тому, що годі було ствердити чи є вимагана більшість голосів, відбулося друге голосування почерез повстання з місць, а окремо визначені делеґати перечислили голоси в той спосіб, що кожну секцію перечисляло двох делеґатів, щоб узгіднити число голосуючих. У висліді голосування предсідник ствердив, що лиш 224 делеґати (голоси) були за внеском Статутової Комісії, себто, щоб задержати титул заступника предсідника при титулі головного секретаря. Тому, що не було 2/3 голосів внесок не перейшов. Супроти цього предсідник стверджує, що § 39 залишається без доданого титулу (скреслити титул заступник предсідника, залишаючи тільки головний секретар). Супроти цього при кінці параграфу (друк товстими черенками) цілком викреслити — речення, яке постановляє право наступства в разі браку предсідника. Це речення належить скреслити, бо воно є тепер безпредметне.

Д-р Михайло Снігурович — заступник предсідника Президії перериває наради й просить Стефанію Вовчак виголосити привітання від Конґресу Братських Організацій Стейту Пенсильвенії.

Пані Стефанія Вовчак вітає Конвенцію та бажає успіхів у праці.

Предсідник перериває наради над статутом, та уділяє голосу о. Б. Смикові.

Отець Б. Смик: Інформує, що в четвер припадає урочисте свято Вознесіння ,а тому, що в готелі практично не можна мати Служби Божої, то Служба Божа в українсько-католицькім обряді буде у найближчій церкві Царя Христа при Каюга вулиці. Для делеґатів будуть два окремі автобуси, що будуть курсувати між церквою, а готелем.

Отець Омелян Мицик — інформує, що Служба Божа в українському православному обряді буде в четвер вранці в катедрі св. Володимира при 5-ій вул.

Марія Душник представляє конґресмена Древ Луїса, який є кандидатом на губернатора Пенсильвенії з рамени республіканської партії. Конґресмен Луїс привітав Конвенцію словами „Добрий день", а опісля виголосив „тепле" слово на адресу української громади.

Предсідник зарядив 10 хвилин перерви.

Предсідник — після перерви попросив до слова проф. д-ра Петра Стерча.

Проф. д-р Петро Стерчо вітає Конвенцію від Асоціяції Університетських Професорів Америки і Канади. Зазначує, що УНСоюз стоїть на засадах національної свободи, соборности і самостійности України. Асоціяція професорів теж взяла собі за ціль у своїх наукових працях ширити правду про Україну. Правда є лише одна — не викривлена і не спотворена, а чиста і єдина про Україну, що змагається до самостійности, до волі. Промову-привітання д-ра Стерча прийняли делеґати спонтанними оплесками.

(Продовження буде)

СОЮЗОВІ ОКРУГИ! ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЮВІЛЕЙНУ МЕТУ УНСОЮЗУ — 90.000 ЧЛЕНІВ! ОСЯГНЕМО ЇЇ, ЯКЩО ВСІ ВІДДІЛИ ОКРУГ ПРИДБАЮТЬ МІСЯЧНО БОДАЙ ПО 2 ЧЛЕНИ І ЯК ВАША ОКРУГА ВИКОНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КВОТУ НА 100%.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ ТАРАС ШПІКУЛА

У вівторок, 19-го листопада 1974, з Чикаго наспіла пресумна вістка, що того дня там помер на 70-му році життя, після короткої недуги, один з найвидатніших громадян і один з найбільших суспільно-громадських, зокрема союзових трудовиків, понад 40-літній головний радний Українського Народного Союзу, св. п. Тарас Шпікула. Його Життя і труд завжди будуть світлим прикладом для тих, що приходитимуть після нього.

Бл. п. Тарас Шпікула

Тарас Шпікула народився 4-го вересня 1904 р. в містечку Копичинцях на Українському Поділлі (Західні області України). В цьому то містечку закінчив 6-клясову народну школу, а опісля доповнював свою освіту кооперативним й іншими курсами та самоосвітою.

Маючи 18 років життя, прибув 21-го вересня 1922 р. до З'єдинених Стейтів Америки і зупинився у Піттсбурґу у свойого найстаршого брата Павла. Проживши тут два роки, переїхав в 1924 р. до Чикаго до брата Іллі і там жив аж до часу своєї смерти.

У Чикаго поглиблював свою освіту на вечірніх курсах, закінчив формально „Гайскул", а рівночасно вчився у цілоденній технічній школі, яку закінчив і почав працювати в будівельному промислі на різних роботах і становищах, аж до керівництва одної з поважних будівельних компаній в Чикаго включно.

Вже на другому дні перебування в Піттсбурґу, вступив в члени Українського Народного Союзу у Відділ 53-му. Опісля став секретарем Українського Народного Дому та заанґажувався до іншої суспільно-громадської праці в цьому місті. Після переїзду до Чикаго перейшов до 221-го Відділу УНС Б-ва св. Стефана, де його в 1931 р. вибрали секретарем і на цьому пості він залишився до останнього дня свого життя. Покійний Т. Шпікула мав великі організаційні здібності. Він на протязі кількох років розбудував не тільки свій власний Відділ, але також особисто приєднав до УНСоюзу багато тисяч членів, використовуючи для цього різні нагоди, навіть власні вакації. Безпосередньо перед Другою світовою війною допоміг зорганізувати в Чикаго 22-ий молодечий Відділ УНС з ціллю приєднувати до Союзу тут роджену українську молодь. Цей Відділ існує до сьогоднішнього дня. Кромі того, співпрацював при організуванні 131-го Відділу ім. Митрополита А. Шептицького.

В 1933 р. перший раз взяв участь в Конвенції УНСоюзу, яка відбулася в Детройті та на якій його обрано на головного радного. Від того часу, враховуючи організаційні здібності і заслуги для УНС, делеґати переобирали бл. п. Тараса Шпікулу все заново на цей важливий пост в Головному Уряді Українського Народного Союзу. На цьому ж становищі застала його невблаганна смерть.

В 1934 р. в Чикаго був покликаний до життя Окружний Комітет Відділів УНС, спочатку подуманий лише для зорганізування свята 40-річчя УНСоюзу, а після величніх святкувань, в яких взяло участь понад 2.000 українців і запрошених гостей, цей Комітет залишився діяти, виконуючи обов'язки координатора поміж багатьма Відділами, а його члени допомагали слабшим Відділам в організаційних кампаніях. Головою цього Комітету був довгі роки бл. п. Т. Шпікула. Він активно працював також над реалізацією постанови Окружного Комітету придбати свій власний Союзовий Дім, що й сталося в 1942 році.

Під час великого переселення скитальців з Европи в роках 1949-52 цей Дім став переселенчим Осередком, а Дирекція Дому Відділів УНСоюзу разом з Ліґою Американців Українського Походження в Чикаго зорганізувала і опікувалася зовсім безкорисно тим Осередком, через який перейшло тисячі іміґрантів. Тарас Шпікула був у тому часі головою Окружного Комітету і головою Дирекції Дому. Покійний працював також дуже активно у вже згадуваній Лізі Американців Українського Походження й інших товариствах; був секретарем Ліґи в тому часі, коли Ліґа і другі українські організації переводили інтенсивну збірку через ЗУАДК на ски-

(Продовження на стор. 6-ій)

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Ходив між нами
Велетень сторіччя
І Син Великий — України?

Зоя Когут — сатирик знає, що дехто не любить її творів і питається „чому ви все критикуєте нас?" Вона відповідає цим своїм критикам:

Ні! Ми не гірші!
Якщо ми могли віками
Зберегти нашу впертість і
душі такі норовисті,
Ми, можливо, є ліпші!

Та це не значить, що треба „вінками прикрашати всі наші хиби"!

„Вороженьки" — є нашим
ворогом!
І вони „як роса"
не загинуть!
Воля все дістається дорого,
Перестаньмо все скиглити
й гинуть!

Можна б продовжувати огляд мотивів поезій нашої великої „австралійки", та це не вичерпало б того всього, що вміщено на 116-ох сторінках „Кучерявого диму", в якому тільки кілька останніх сторінок випадають як непричасні до поезії.

Згадана Уляна Любович вірно ствердила, що в цій збірці, крім сатири (її менше тут, як в першій збірці!), вірші, які висловлюють велику різноманітність спостережливости, настроїв і світовідчування поетки. Тут — особиста лірика, радість життя, віра в нього, любов, сумнів, смуток, надія",

Збірку редаґував поет Богдан Нижанківський, знаний читачам славного „Лиса Микити". Цю редакційну працю видно у вірші Зої „Дощ", який в цілості звучить так:

Хмара над містом
Покровом нависла.
Очі прохожого
Зирк! — насторожено,
Кроки стривожено:
— Кляп, кляп...

Дмухнуло з вулиці,
Плащ тісно тулиться,
Плечі під голову,
Хмара, як олово,
— Кап!

Кажіть, чи це не подібне до віршів Бабая?

Як пише У. Любович, То Зоя завзято змагалася за звучання своїх поезій з паном Богданом. Це була боротьба двох мистців слова, цікава для критика. Якби збереглися первовзори поезій авторки, (а вони повинні зберігатися!) — то це був би цікавий матеріял, з якого майбутній студент міг би дати характеристику обидвох мистців слова.

Та це музика майбутнього.

А покищо читайте поезії Зої Когут, яка не пішла за кличем снобів, що вихваляють так звану „модерну" поезію, якої не розуміють ні вони, ні самі „творці - модерністи".

У книжці усміхнене фото поетки. На гарній обкладинці мистця Едварда Козака підкреслений зміст цієї другої збірки поезій Зої Когут.

Куди ти хочеш
з буднів утекти?
Кого в житті
хотіла б наздогнати?
Забудь! Залиш? Чи ж не
потрапиш ти
Нарешті вже нічого
не бажати?

Пора вже! Заспокійся,
скільки зим
Ти прожила, а все
чекаєш літа?
Цигарки кучерявий
легкий дим
І спогади, яких вже
не вловити.

ДЕ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ДВОЄ...

(Закінчення зі стор 2-ої)

розпорядженням свого імператора, без жадного погрому. Була переведена окупація Манджурії згідно ялтинського договору СССР з Америкою та Англією.

З огляду на погані умови погоди, не думається, що президент Дж. Форд зможе оглянути околиці та самий Владивосток, або зробити подорож катером по воді Амурської Затоки, а її береги дуже гарні, від впливу ріки Суйфін аж до затоки ні минулого століття був Посьєт, де колись, в середині засновaний форт, командантом якого був українець, бо в бібліотеці мав томик творів Т. Шевченка та французькі книжки.

Забули росіяни також те, що там, де є тепер Владивосток, був англійцями заснований форт Мей, а велику затоку, що тепер має назву затоки Петра Великого, тоді називали Затокою Вікторії, — так зазначалося тоді на мапах, що рисувалися та друкувалися в Европі. Росіяни прийшли в Усурійщину тоді, як їм вдалося силою заставити Пекін віддати край. Ця болюча втрата багатої країни відбивається до сьогодні в совєтсько - китайських взаєминах.

Згадаємо, що в 1903 році в низинах р. Суйфун оселилися українці, що до початків Першої світової війни тисячами сунули на Зелений Клин, створили там основу для колонізації та розбудови й тримаються своєї мови і звичаїв до сьогодні, хоч совєтська преса й книжки згадують про українців там дуже обережно.

Від сучасного м. Угольного, тепер Усурійськ, з населенням поверх 100 тисяч, починається залізнична лінія до Сучану та затоки й порту Находка, головного центру країни. Околиці мали, та напевно мають і тепер, табори для засланців Дальстроя, адже недарма в 1946-48 роках через цей порт пройшли ті, що поверталися „на родіну" з Китаю, обдурені совєтською пропаґандою, а серед них чимало і „малоросів", ба навіть українців, як К. Опадчий та родина Вансовича, який сам туди не поїхав.

У тому порті Находка було пролито немало сліз обдуреними колишніми еміґрантами, головно з білих армій, які жили довгими роками в Китаї, з району Шкотова - Сучану, де перебували засланці - селяни з України, тисячам та одиницям з них вдалося втекти до Манджурії або Японії, як це зробили двоє, на моторовому човні, втікаючи до Японії (П. та С., яких нам довелося добре знати в Шангаї).

Відвідали ми особисто ті райони влітку 1922 року та мали щастя стежками мандрувати в горах, бачити усурійську тайгу такою, як її описав у своїх прецінних „Тигроловах" Іван Багряний, та забутий сьогодні Ф. Ф. Даниленко в романі з життя українців на Амурщині, „Олексій Супрун", рукопис якого зберігається в УВАН, а переклад був видрукований в Харбіні під назвою — „Коли ми жертвуємо себе".

Треба ще нагадати, що біля Владивостоку десь у тайзі міститься радіо-телескопна станція „Сонце", з обмеженою дослідною можливістю, бо її радіотелескоп є малого розміру, й мабуть більше вживається для контролі різних „сателітів" та вправ з військовими ракетами.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО МАЦЯХ, — член УНСоюзу Відд. ч. 270 Т-ва св. І. Хрестителя в Джерзі Сити, помер вдома 10 жовтня 1974 р. на 79-му р. життя. Пок. нар. в 1895 р. і став членом УНСоюзу 1. 31. 1942. Полишив у смутку дружину Марію, сина Василя і дочку Стелю Похорон відбувся на цвинтарі в Норд Арлінгтон.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відд.

ЙОСИФ ПАТИНОК, довголітний член УНС, Відд. ч. 138 Т-ва св. І. Хрестителя в Глястонбурі, Конн., помер 27-го жовтня 1974 на 79 р. життя. Пок. нар. 14. 11. 1895 року і став членом УНС-у в 1918 р. Бездітний вдовець полишив у смутку свою громаду в Глястонбурі, котру обслуговував довгі роки як у церкві так і на цвинтарі. Його похороном зайнялись приятелі і члени Братства. Похорон відбувся на Укр. цвинтарі в Глястонбурі, Конн. 30 жовтня 1974 р.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Кунікевич, секр.

о. СТЕФАН ГОРОДЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 437 Т-ва Самопоміч в Рочестері Н.Й. Помер 24-го жовтня 1974 р. на 80-му р. життя. Пок. нар. в 1894 р. в Рогатині Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1950 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Ярослава, дочки: Ніну, Лідію і Дарію, невістку, 2 зятів та 8 внуків. Похорон відбувся 28 жовтня 1974 р. на цвинтарі в Рочестері Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відд.

ДМИТРО БАРАН, член УНС Відд. ч. 307 Т-ва Митр. А. Шептицького в Бостоні. Помер 18-го жовтня 1974 р. на 83-му р. життя. Пок. нар. в 1891 р. в Плавуча Велика, Галичина і став членом УНСоюзу в 1950 р. Полишив у смутку доньку Анну, а в Україні брата Івана, сестру Анну і сина Василя. Похорон відбувся 21-го жовтня 1974 р. на цвинтарі св. Михаїла в Бостоні.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ІВАН РУСАК, член УНСоюзу Відд. ч. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерсі, Н. Й. Помер 28. 10. 1974 р. на 68-му році життя. Пок. нар. 28-го лютого 1906 р. в Галичині і став членом УНСоюзу в 1958 р. Полишив у смутку дружину Анну, дочку Стефу зам. Олійник, дочку Оксану, зам. Марвін; синів Ярослава і Остапа з жінками і девять внуків. Родину на Україні, в Америці й Канаді. Похорон відбувся на Католицькому цвинтарі в Беті, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Мандзій

ПЕТРО КІЗЕЛ, член УНСоюзу Відд. ч. 292 Т-ва св. І. Хрестителя в Детройт, Мич. Помер 1-го листопада 1974 на 82-му р. життя. Пок. нар. в Україні, а членом УНСоюзу став в 1922 р. Полишив у смутку дружину Анастазію, синів: Володимира і Василя, доньку Ольгу і 2 внуки. Похорон відбувся 5-го листопада на цвинтарі Голі Сепульхре в Савтфілд, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Федик

о. д-р ГРИГОРІЙ МИКОЛІВ, член УНСоюзу Відд. ч. 444 Т-ва М. Лисенка в Саскатуні, Саск. Помер 7-го жовтня 1974 р. на 47 р. життя. Пок. нар. в 1927 р. в Гарбузові, пов. Зборів, Зах. Україна і став членом УНС в 1967 р. Полишив у смутку рідню в Україні. о. д-р Миколів був не лише ревним священиком але й добрим патріотом. Похорон відбувся 10 жовтня 1974 р. на католицькому цвинтарі в Вествуд в Саскатуні.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Вовк

ГРИГОРІЙ ВІТИК, довголітний член УНСоюзу, Відд. ч. 362 Т-ва „Просвіта" в Бристолі, Па., помер (трагічно згинув) на 59-му році життя. Пок. нар. в 1915 р. сел. Корчми — Рава Руська, і став членом УНСоюзу в 1950 р. Полишив у смутку дружину Ярину, синів: Степана, Михайла та Івана й доньку Катерину з мужем, родину в Україні й багато друзів. Похорон відбувся 18-го жовтня в Лангорн, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Петрик, секр.

МИХАЙЛО ТРОЩУК, член УНС Відд. ч. 379 Т-ва св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер 1-го жовтня 1974 на 51-му році життя. Пок. нар. 17-го лютого 1923 р. в Дубівцях — Україна і став членом УНСоюзу в 1950 році. Полишив у смутку дружину Віру, дітей: Мотрію з чоловіком Андрієм, Христю, Ірку, Мирона і внука Ярчика Похорон відбувся 5-го жовтня 1974 р. на цвинтарі св. Миколая в Лейден Товншіп Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків

ВІКТОР ВАЛЕНТІ, член УНСоюзу, Відд. ч. 168 Т-ва св. Василія в Перт Амбой, Н.Дж., помер 19 липня 1974 на 59-му р. життя. Пок. нар. 27-го серпня 1914 р. в Перт Амбой, Н.Дж., і став членом УНСоюзу в 1961 р. Полишив у смутку дружину Анну й сина Віктора. Похорон відбувся 22 липня 1974 р на цвинтарі Голі Розарі в Гопелавн, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Вабин

МЕЛАНІЯ (Бобак) ТКАЧЕНКО, членка УНСоюзу, Відд. ч. 165 Т-ва ім. Т. Шевченка в Толідо, Огайо, померла 2 листопада 74 р. на 79 році життя. Пок. нар. в 1895 р. в селі Босько, пов. Сянік, Галичина, і стала членкою УНСоюзу в 1922 р. Полишила в смутку сина Йосифа, 12 внуків, одного правнука, брата Андрія і дальшу родину. Похорон відбувся 5-го листопада на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Пелехата, Від. 165

ТАРАС ЛІСЬКЕВИЧ, член УНСоюзу Відд. ч. 472 Т-ва Пластовий в Чикаґо, помер 23-го жовтня 1974 р. на 63 році життя. Пок. нар. в 1912 році в Україні, і став членом УНСоюзу в 1951 р. Полишив у смутку дружину Нуну, дочку Лесю і сина Тараса. Похорон відбувся 26 жовтня 1974 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Кочій

АННА РУДА, членка УНСоюзу Відд. ч. 379 Т-ва св. Юрія в Чикаґо, Ілл., померла 18-го жовтня 1974 на 82-му р. життя. Пок. нар. 5. лютого 1892 р. в Югославії, і стала членкою УНСоюзу в квітні 30-го 1951 р. Полишила в смутку сина Йосифа з родиною, дочку Ялину з родиною і Олю Дзюбинську з родиною. Похорон відбувся 21-го жовтня 1974 р. на цвинтарі св. отця Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Семків

ДМИТРО ЦИГАНЮК, член УНС Відд. ч. 114 Т-ва св. Володимира в Чикаґо, помер 22-го жовтня 1974 р. на 74 році життя. Пок. нар. в 1899 році в Саінка — Кам'янець Подільський. Полишив у смутку — дружину Йозефу, синів: Олекса, Стефан Федір, Павло, Дмитро; дочок: Ірена, Христина; 18 унуків, три внучки і одну правнучку. Похорон відбувся 26-го жовтня на цвинтарі Ельмвуд в Рівер Гров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

МИРОСЛАВ ІВАН ЛЕЛЕТ, член УНС, Відд. ч. 182 Т-ва Українська Січ в Кліфтон, Н.Дж., помер 16-го жовтня 1974 р. на 63 р. життя. Пок. нар. в 1911 р. в Польщі, і став членом УНС в 1929 році. Полишив у смутку дружину Мері, дочку Соню та брата Антона. Похорон відбувся 19-го жовтня 1974 на цвинтарі Іст Рідґелавн Семетері в Кліфтоні, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Клименко

АННА САВИЦЬКА, членка УНСоюзу Відд. ч. 214 Т-ва Чорноморська Січ в Нюарку, Н.Дж., померла 24 жовтня 1974 р. на 61-му р. життя. Пок. нар. в 1913 р. в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1966-му р. Полишила в смутку мужа Івана і синів Івана та Андрія з невістками. Похорон відбувся на цвинтарі „Голівуд" в Юньйон, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Твардовська

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ ТАРАС ШПІКУЛА

(Закінчення зі стор 5-ої)

тальців. В тому то часі були скликані Лігою великі збори українців Чикаґо і околиці, на яких промовляв наш визначний фільмовий актор з Голлівуду пок. Іван Годяк. Приявні, які виповнили величезну залю Чикаґської опери, зложили тоді на цілі ЗУАДК понад 10,000 долярів, що в тому часі було великою сумою. Цей „історичний чек" підписав і вислав до Філядельфії пок. Тарас Шпікула.

Тарас Шпікула був також довгі роки одним з директорів ЗУАДК, а від оснування Українського Конґресового Комітету аж до дня смерти був його членом, членом Політичної Ради, делеґатом на Конґресах.

Покійний допомагав чим міг приїжджим з Европи еміґрантам, сам особисто підписав і вислав 68 афідавітів для українських родин, для багатьох, що прибули, знаходив працю і мешкання та служив своїми порадами і навіть допомагав матеріяльно тим, які такої допомоги потребували.

В 1934 р. одружився з народженою вже в Америці українкою Марією Бас з Чикаґо. Троє дітей покійного Т. Шпікули — Тарас-Володимир, Богданна-Мельодія і Мирон-Віктор, закінчили високі школи, є членами УНСоюзу і членами парохії св. Николая в Чикаґо. Покійний Тарас рівнож багато натрудився, головно при відновi і прикрасі катедрального храму св. Николая, переводив дуже успішно збірки і виконував інші праці. В цій й інших працях допомагала йому дружина Марія, яка має не тільки велике зрозуміння до суспільно-громадських і церковних праць, але також великий досвід.

Але передовсім бл. п. Тарас Шпікула був ідейною і відданою українській справі людиною. Він все говорив своїм співробітникам і друзям, що треба бути ідейним союзовцем, треба мати терпеливість і відвагу, а головно велику віру в користь тієї роботи, що її веде на протязі десятиліть Український Народний Союз.

ТАРЗАН — Ч. 7212 ТАРЗАН НА СЛІДІ БРАКОНЬЄРА

Я не відриваю очей від судового будинку, чекаючи на перший крок судді Бранда...

Добре, Петре! Я також на „гарячому сліді" — Сліджу за браконьєром, який йде за своєю винагородою!

Треба мені йти, а то згублю його з очей!

До побачення!... Не попади в руки поліцаїв, „Алі Бабо"...

Що це?... Він іде до задніх дверей „Кафе Серіна"... Якщо б він хотів випити чарку, то ввійшов би фронтовими дверми!